

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 103.
1939. május 7., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

Az „Empress of Australia” útja

Írta: SZ. JAKAB GÉZA

Egy szélcsendes pillanatban az „Empress of Australia” kisiklott a portsmouthi hullámvédett kikötőből a nyílt tengerre a „God save the King” és a „Rule Britannia!” ünnepélyesen zengő akkordjai mellett és Amerika felé nekiindult az Óceánnak. Arrafelé kanyarodott, amerről alig három és félszáz esztendővel ezelőtt a nagy spanyol Armáda érkezett a La Manche hullámetetőjébe, hogy itt születhessen meg az angol tengeri világhatalom és belőle az egész mai „British Empire”. És ugyancsak a hullámok, az őstengernek ugyan ezen elemi erői között siklottak elő a partokról egy néhány évszázaddal még előbb a normann tengeri ősök hegyesorrú, fürgé kis evezősei, hogy a legújabb tudományos megállapítások szerint a „Santa Mariánál”, Christophoro Colombo híres gályájánál sokkal, de sokkal hamarabb kiköszsönek a vad és hig tér legendákba vesző tulsó partján, a labradori földnyelven. A „Rule Britannia!” még nem volt sehol, de a történelem már kibővítette a maga addig ismert színpadát egy olyan világrészre, amelyre legelőször angolszász hatalmat szerző európai hajós tette a lábát és csontjaival alapozta meg a késői hódító „New England” első építményeit az amerikai földön.

Azóta bizony történt egy s más Európa és Amerika között, de százötven évnek kellett eltelnie, hogy angol uralkodó elszánja magát rá, hogy teljes uralkodói méltóságában, közjogi jelentőségének politikai súlyával az egykori gyarmat földjére lépjen, amely immár önálló, szintén hatalmas politikai erőt, nemzetközi méltóságot képvisel a demokrácia nevében. Igaz ugyan az is, hogy VI. György és Erzsébet királyné látogatása hivatalosan ezuttal is egy angol domíniumnak, Kanadának szól; de mindez valóban pusztán látszat, az angol uralkodói pár az Északamerikai Egyesült-Államok vendége lesz; ugyanazé, mely akkor született, 1789 tavaszán, amidőn az első tízenegy szövetségi állam kongresszusa hozzáfogott, hogy még a nyomait is eltakarítsa az egykori angol gyarmatvilágnak.

Egyszóval: világtörténelmi jeleneinek vagyunk a szemtanúi, amilyen még nem látszódtott le ezen a furcsa földtekén és ki tudja lejátszódik-e még? Nem pusztán frázis ugyanis a pillanat „szélcsendessége”, amelyben elindult nagy útjára az angol királyi pár. Szinte úgy hat, mintha egy olyan napot vártak volna ki, amidőn senki beszédére nem lesett a világ a népek sorsának mai vezetői közül: senki nem tartott „nagyjelentőségű” expozét, vagy válasz-expozét; senki nem nyilatkozott arról, hogy véleménye szerint hogyan is kellene berendezni a nagy hangyabolyt, — amelyen élünk — egy bizonyos kis kupaát, vagy csücskét; nem voltak fegyveres incidensek, se diplomáciai ütközések ezen az egyetlen napon és nem lehetett arról sem fantáziálni, hogy miféle buvárnaszádok, cirkálók, uszóaknák, vagy bombavető hidroplánok veszélyeztethetnék külön is az emberéletet a már-már fölényesen leigázott elemeknél.

A Daily Mail azt is megírta, hogy az „Empress of Australia” olyan külön rádió-állomással dicsekedhetik, amelyet kizárólag csak azért szerkesztettek a legkiválóbb angol rádió-konstruktőrök, hogy szükség esetén általa a király felvehesse titkos hullámhosszon a közvetlen érintkezést a szigetországban maradt kormányával. Mert bár tudjuk, hogy az uralkodópár távollétének idejére a kormányzás formái teendőit egy olyan régens-tanács vette át, amely a királyi család legmagasabb rangú tagjaiból alakult; mégis, soha sem lehet tudni, hogy nem adódnak-e olyan események, melyek mulhatatlanul a tényleges uralkodó megnyilatkozását tennék szükségessé olyan kérdésekben, amelyeknek hordereje előtt megtorpanhat a „jó öreg” Chamberlain tapasztalt bölcses-

sege és államférfiai feljősségérzete a többi kolégáival együtt. De ne gondoljunk mindjárt háborúra: adódhatnak itten még más problémák is; mint például a parlament feloszlásának szükségessége, mely nem maradhat bejelentetlenül a kormány részéről még akkor sem, ha történetesen az angol premier, zsákettenek a zsebében már meg is húzódna egy ilyen értelmű királyi kézirat... Természetesen ez pusztán példa, a valószínűsége csaknem semmi a jelenlegi helyzetben, akárhogv is másként szeretné a hadkötelezettségi javaslat miatt a munkáspárt vezérkara... Belpolitikailag az angol világbirodalom politikusai, a „fair play” neveltjei a legnagyobb izléstelenségnek tartják, ha valaki hármít is kezdeményezne a parlamentben, vagy azon kívül a király távolléte alatt. Am azért, mivel a jelenlegi európai viszonyok eléggé „unfashionable”-ek, számolni kellett, — (shocking!) — bizonyos barbár kontinentális lehetőségekkel is. Ezért épült a pompás rádióállomás az „Empress of Australia” parancsnoki kajütijében és a világ most lesheti: fogja-e, vagy nem fogja VI. György rádió-hullámok segítségével kormányozni, ha csak pillanatokig is az angol világbirodalmat?

Ugy véljük, a kérdés fölvetése máris időszertülné vált, amilyik pillanatban a büszke angol luksushajó, ez az uszó királyi palota elindult nagy és fárasztó útjára. Egy pillanatig sem kételkedés ugyanis, hogy Angliában sem indul senki

week-endre, ha úgy látszik, mintha a következő órákban vénasszonyok és légihombák potyognának a viharos fellegek közül vegyesen. Azt sem tagadhatja talán senki, hogy az angol világbirodalom kormányában is van annyi meggondolás, mint egy egyszerű westendi rövidáru-detajlistában és nem rendez parádés kirándulást, ha a széljárás nem eléggé megnyugtató. VI. György és Erzsébet amerikai útja ebből a szempontból, — nyugodtan lekopoghatja bárki, — a jelenlegi világesemények legderűsebb, leg-napsugarasabb momentuma és bensőségesebb kell legyen elindulásuk eseményének sikere, mint a legviharzóbban megtapsolt „békeszózat” az európai rádiókban. Hívjuk el, hogy azt a bizonyos rádió-állomást sem szerelték másért a királyi luksushajóba, mint amiért az expresszvonatok Westinghouse-féleket beépítik a nagyszerű Pullmanokba, vagy aminő jelentőségük a színházi dohányzók falára erősített, elegáns kis kézi tűzifecskendőknek van. Jó, hogy vannak, megnyugtató forrása a látásuk; de nem kívánia őket senki használathoz venni. Az „Empress of Australia” és felséges utasai a béke nyugalmas áramlatának hullámain szelik a tengeri mérföldek százait az Atlanti Óceán mélységei fölött, utban Amerika felé. S míg érezzük ennek az eseménynek történelemnyitó távlatait, egyben érezzük azt a megnyugtató érzést is, amelyet az erdőben eltévedt vándor érez, ha egyre csüggedtebb bolvongás közben váratlanul nyílt tisztásra bukkan; végre látni lehet egy kicsit az eget is! Egy-két hónapig, — míg ez a nagy amerikai körút tart, haj nem történhetik; addig pedig csak megfálánjuk mi is a nagy európai probléma-erdőből kivezető leg-rövidebb utat.

XII. Pius pápa Hitlert, Mussolini Lengyelországot inti engedékenységre

Lengyel—litván szövetség készül a német expanzióval szemben — Anglia vonakodik szavatosságot vállalni a Balti-államok esetében

Varsóból jelentik: Az egész lengyel sajtó egyhanguan magáévá teszi Beck külügyminiszter beszédét és hangsúlyozzák a lapok, hogy a beszéd jellege nyugodt, de határozott volt. A „Gazeta Polska” szerint Beck minden szavát a nemzet támogatja és ha a szükség úgy kívánja, azt a lengyel nép minden erejével alátámasztja.

A Polska Zbrojna, a lengyel hadsereg lapja „Lengyelország nem hagyja magát eltávolítani a Balti tengertől” címmel közöl cikket. A Kurier Poranny szerint a lengyel válasz lehetőséget nyújt újabb tárgyalások megindítására. A Robotni című szociálista újság kiilenti, hogy Beck magatartását az egész lengyel nép osztja.

A lengyel hadsereg hivatalos lapja, a „Polska Zbrojna, nagy cikkben foglalkozik Litvániával. A lap megállapítja, hogy

a litván—lengyel barátság egyre szorosabbá válik. A Polska Zbrojna megállapítja, hogy Litvánia tudatában van annak, hogy szükség esetén a lengyel szövetségre van utalva.

Az események rohamos fejlődése következtében gyors elhatározásokra van szükség. Lengyelország, — írja a lap, — el van szánva arra, hogy megvédje becsületét és függetlenségét és el van szánva arra is, hogy megvédje szövetségeseit is.

A cikknek az ad különösebb jelentőséget, hogy az a litván hadsereg főparancsnokának Lengyelországba való érkezése előtt két nappal jelent meg a lengyel hadsereg hivatalos lapjában.

A német visszhang

A német lapok Beck lengyel külügyminiszter beszédével foglalkozva megállapítják, hogy a lengyel külügyminiszternek az a kísérlete, hogy politikáját igazolja, nem sikerült. A Berliner Börsenzeitung azzal vádolta Beck ezredes-

hogy kapitulált a sovinszták előtt és hogy résztvesz Németország bekerítésére irányuló angol tevékenységben.

Bár a német kormány meghívta Becket Berlinbe, a meghívásnak nem tett eleget, hanem helyett Londonba ment.

Beck új tárgyalások lehetőségéről beszélt, de nem hihetjük, — írja a lap — hogy német kezdeményezésre számíthat.

Lengyelországnak kell az első lépést megtenni.

A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Beck beszéde a második visszautasítást jelenti a kancellár ajánlatára.

A Berliner Lokalanzeiger szerint „ez a beszéd újabb kirobbanását jelenti Lengyelország gyűlöletének!” Vajon milyen értéke lehet a felelős emberek szavainak, ha

a lengyel városok lakossága és a sovinszták egy-ületek háborus hőbortban szenvednek.

Ugy látszik, ezek irányítják a lengyel politikát. A Völkischer Beobachter azzal vádolta Lengyelországot, hogy kötelezettséget vállalt Anglia iránt arra az esetre, ha Nagybritanniának fegyveres konfliktusa támadna Németországgal.

Anglia állja adott szavát

London, Chamberlain miniszterelnök az alsóház ülésén kijelentette, hogy a Lengyelországnak adott szavatosság nem tehető vita tárgyává. Az alsóháznak teljesen tisztában kell lenni ennek a garanciának lényegével és terjedelmével. Abban az esetben, ha Lengyelországot nem provokált támadás éri és a lengyel kormány erről Londont hivatalosan értesíti, az angol hadsereg azonnal akcióba lép, hogy Lengyelországnak segítségét nyújtson. Anglia teljes egészében eleget tesz vállalt kötelezettségének.

London. (Rador.) Maisky szovjetorosz követ szombat délelőtt az angol külügyi hivatalban Halifax lord külügyminiszterrel tárgyalt. A Havas ügynökség szerint az angol válaszokat az orosz javaslatokra még nem küldötték el Moszkvába, de az angol választ rövidesen megadják. Másrészt hivatalos

körök közlése szerint azok a hírek, amelyek egy angol-török egyezmény megkötéséről szólnak, koraiak, miután az angol-török megbeszélések még nem nyertek befejezést.

Franciaország felkészül...

Páris. (Rador.) Szombat reggel az Elysée palotában Daladier miniszterelnök elnökletével miniszteri tanácsulást tartottak, majd a miniszterelnök a következő törvényrendeleteket nyújtotta be Lebrun köztársasági elnöknek aláírás és jóváhagyás végett:

A külföldi sajtó ellenőrzése, a passzív védelem tanításának kötelező bevezetése, a katonai rekvizitálás törvényének módosítása, tengeri háborús károk elleni biztosítás, a nemzetvédelmi cikkek gyártásához szükséges ásványok termelése, az algiri nyersanyag-raktárak védelme.

A miniszteri tanácsuláson Bonnet külügyminiszter részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetről.

A Rajnától az Alpokig...

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia mai számában feltűnést kelthő vezércikket közöl a német-lengyel kérdéssel. A cikk, amely nyilvánvalóan fedi a hivatalos körök felfogását, foglalkozik azzal a bekerítő politikával, amellyel a nyugati nagyhatalmak Németországgal és Olaszországgal szemben kísérleteznek. Azok akariák a két tengelyhatalmat bekeríteni, akiket a gyűlölet fűt ellenük.

A bekerítő politika vezetett — írja a lap — a német-lengyel viszony váratlan kiélezéséhez.

Pilsudszky annak idején felfigyelt, hogy Lengyelország számára létbiztonságot a Németországgal való baráti együttműködés. Ez az együttműködés Lengyelország számára ma is biztosabb garancia lenne minden angol kezességnél. Hitler legutóbbi beszédében igyekezett hidat venni a Lengyelországgal való megegyezés felé. A bekerítő politika különben is a legnagyobb nehézségekkel küzd. A Rajnától az Alpokig olyan hatalmas vonal épült ki, amelytől keletre a nyugati hatalmaknak nincs tényleges lehetőségük a beavatkozásra. Lengyelországnak tehát választani kell a tengelyhatalmakkal való együttműködés nyújtotta biztonság és a kalandos politika kockázata között. Olaszország már nem egy létet adta a Lengyelország iránti barátságának.

Mussolini miniszterelnök volt az, aki Lengyelország követeléseit is szőnyegre vetette Münchenben. Olaszország baráti támogatása és Németország megértése folytán sikerült megvalósítani a lengyel-magyar közös határt is!

Ilyen előzmények után Olaszország úgy érzi, hogy a barátság nevében fordulhat Varsóhoz és felhívja Lengyelországot, hogy ne merevítse meg álláspontját Németországgal szemben. Egyelőre azonban tudomásul vesszük azokat, amiket Beck külügyminiszter tegnapi beszédében mondott.

Az óra lelke

Írta: ANDRÉ BIRABEAU

Az ajtó becsapódott, azután léptek hallatszókat a kőkövön, majd a kerti ut kavicsa csikorgott, a rácsos kapu dörögött és csend lett. Mindennek vége. Florence Smith egyedül maradt villája szalonjában. Sokáig mozdulatlanul nézett maga elé. A csend nyomasztó volt. Felállt, hogy ruhája suhogása, lépteinek nesze üzze el kissé a süket csendet, de a csend továbbra is valósággal fojtogatóan nehezedett rá. Felnevetett. Mária. Öt percet azután, hogy férje elhagyta, máris ily egyedül érzi magát? Mintha az egész szoba képe megváltozott volna egyszeriben. Körülnézett. Szemét végigjárta a jól ismert butorokon és egyszerre pillantása megakadt az órán. Az óra állt.

Ah! Ez okozta a különös változást és nem a csapodár férj távozása. Persze, Bobby, — így nevezték a vén állóórát, mert határozottan hasonlított az óles londoni rendőrökhöz — Bobby megállt. Cannesben vásárolták egy régiségkereskedőnél, mikor elhatározták, hogy Londonból ideköltöznek a Rivierára. Vén óra volt, a provençai polgári otthonok büszkesége. Számlapja a menyegzőhöz volt közel s olyan szigorú tárgyilagossággal szemlélte a szobát, mint egy valóságos rendőr. Ingájának korongja csillogott, mintha övének fémcsatja volna. És lassan, méltóságteljesen lélegzett hónapok, évek óta s mélyen, meggondolt hangon kongatta el az időt. Persze, ez a megszokott, meghitt nesz hallgatót el. Ez az egész.

Florence órát hivatott, aki magával vitte Bobbyt. Néhány napba telt, míg újra megjelent

Angol aggodalmak a szovjettel szemben

Páris. A *Matin* londoni értesülése szerint a Moszkvában átvitott angol emlékirat közli azt, hogy angol részről nem hajlandók elfogadni azt a szovjet-javaslatot, amely szerint a nyugati nagyhatalmak a balti államokért is szavatosságot vállaljanak. Viszont a nyugati nagyhatalmak hajlandók beleemenni, hogy háború esetén a szovjetorszag csak akkor legyenek kötelesek segítséget nyújtani, ha Franciaország és Anglia már fegyveres segítségére siettek az esetleg megtámadott államnak. Angol részről nem hajlandók katonai szövetséget kötni Szovjetországgal. Ennek az az oka, hogy Londonban attól tartanak.

A pápa izenete Hitlerhez a danzigi kérdésben

Londonból jelentik: Az angol sajtó nagy fontosságot tulajdonít a danzigi kérdés további fejleményeinek. A *Daily Telegraph* szerint *Ribbentrop* és *Ciano* külügyminiszterek a Lengyelországgal szemben követendő politikát beszélnek meg ma Milánóban. Olaszország a lap szerint a leghatározottabban a tárgyalások és a diplomáciai nyomás rendszere mellett áll és nem hisz a Danzig miatti háború megindításában. A *Daily Mail* szerint

Megegyeznek a szovjet és a török kormányok nézetei valamennyi aktuális kérdésben

Szofia. (Rador.) Potemkin helyettes külügyi népbiztos vasárnap délután 2.30 órakor érkezik meg Szófiába, ahonnan a szovjet államiéri nyomában folytatja útját Moszkva felé. Potemkin gyors hazatérését Litvinov távozása tette szükségessé. Potemkin ankarai látogatása során egyébként

Csak a

GRAND HOTEL
LAFAYETTE-ben
lakjon Bucurestiben

Központi. fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.
CALEA VICTORIEI No. 11 — Telefon 3-5410

hogy egy ilyen szövetség megkötése Japánra, Spanyolországra, Portugáliára, Lengyelországra és Romániára kedvezőtlen hatást gyakorolna.

Orsenigo Cezare berlini nuncius legutóbb kihallgatása során átadta Hitlernek a pápa üzenetét, amely óvatosságot ajánl Danzig tekintetében.

Orsenigo Cezare berchtesgadeni kihallgatásával kapcsolatban merült fel diplomáciai körökben az a vélemény, hogy a nuncius bucsulátogatást tett Hitlerrel és hamarosan elhagyja eddigi állomáshelyét, Berlint. A pápai nuncius Berchtesgadenből a birodalmi kormány által rendelkezésére bocsájtott repülőgépen tért vissza Berlinbe.

hivatalos közleményt adtak ki, amely hangsúlyozza, hogy a két hatalom nézetei valamennyi kérdésben megegyeznek. Mind a két kormány munkát folytat a béke és a biztonság megőrzése érdekében és érintkezést tartanak fenn minden olyan politikai kérdésben, amely mind a két államot érinti.

Közbenjárt a magyar népközösség az erdélyi és bánági színházak érdekében

Kolozsvárról telefonálja az *Aradi Közlöny* tudósítója: A magyar népközösség beadványt terjesztett dr. Zigre Nicolae kultuszminiszter elé, amelyben feltárta azt az intézkedést, amely a magyar színjátszást érte. Köz tudomása ugyanis, hogy

a közelmúltban rendelet jelent meg, amelynek értelmében az erdélyi színészeti felügyelőség a jövőben nem adhat engedélyt az új darabok játszására, hanem csak javaslatokat terjeszthet elő a miniszteriumnak

és az előterjesztés alapján a kultuszminiszterium bocsátja ki az engedélyeket. Ennek az intézkedésnek következtében az engedélyek megszerzése hosszadalmas eljárást igényel és ezért az erdélyi és bánági színházak kény-

telenek nagyrészt régi darabokat színre hozni.

A magyar népközösség beadványában, amelyet *Bánffy Miklós* gróf, a népközösség elnöke írta alá, azt kéri, hogy a kultuszminiszterium állítsa vissza a régi rendszert,

vagyis, hogy a jövőben ismét a színészeti felügyelőség adjon engedélyt az új darabok bemutatására.

Az észt kormány elfogadta a német megnemtámadási javaslatot

Tallin. (Rador.) Az észt kormány elvileg elfogadta a német kormány javaslatát a megnemtámadási egyezményre vonatkozólag.

vele. Fejét csóválta: szétszedte, megtisztította, rendbehozta s Bobbynak most járnia kellene s mégse jár. Érthetetlen, de nem jár. Florence helyére állította Bobbyt és beletörődött, hogy ezentul nem fog járni.

Az idő mult. Florence egyedül éldegélt villájában. Sokat kötögetett, horgolgotott és unatkozott. „Kissé unatkozom” — mondogatta olykor, mert nem volt bátorága, hogy bevallja: nagyon, nagyon szomorú volt. Egyre gyakrabban gondolt Arturra és minél gyakrabban gondolt rá, annál kevésbé hitte, hogy végleg elment, de annál kevésbé is ismerte be magának, hogy még mindig szereti csapodár, de szeretnivaló férjét, akit olyan nehezen hódított el a többi nőtől magának.

És egy nap nyílt a kert rácsoskapuja, lépések hangzottak fel a kert kavicsos útján, koppantak a kőkövön. Az ajtó csapódott és Arthur lépett be a szalonba. Florence felugrott meglepetésében. Szinte rémülten, kitért karral hátrált és nekiül. Között a vén Bobbynak. Arthur szerényen állt az ajtóban és bizonytalan hangon kérdezte:

— Visszafozadsz, Flossie?

Florence annyira meg volt rendülve, hogy nem tudott felelni. Szive hevesen vert, olyan hevesen, hogy hallotta is dobogását. S egyszerre rájött, hogy nem is szive verését hallja, hanem Bobby indult meg egyszerre és nyugodtan, méltóságteljesen ketyegni kezdett...

Florence angol nő volt és minden angol nő hajlamos a babonára, spirítizmusra és más költői tartalmu hiedelmekre. Minden angol nő lelke egy kissé fehér lepedős szellemektől látogatott kastély s így Florence se szabadult attól, hogy bizonyos

aggodalmas tisztelettel ne nézzen ezentul Bobbyra. Mert hát nem állt-e meg, mikor Arthur elhagyta és nem indult-e meg megmagyarázhatatlan módon, mikor Arthur váratlanul visszajött? Nem kétséges, Bobbyban van valami titokzatos és bár túlzás volna feltételezni, hogy Bobbynak lelke is van, a jelek szerint Bobby egyáltalában nem egészen élettelen lény.

„Buta vagyok” — mondogatta magának Florence bizonytalan mosollyal, ha Bobby titokzatos életére gondolt, de azért változatlanul furta oldalát a kíváncsiság, hogy Bobby titkát megjejtse.

Egy nap hevesen összevesztek Arthurral. Mert bizony elég gyakran veszekedtek. Florence szerette férjét és ezért nem tudta megbocsátani szökését, régi csapodárságait, kalandjait. Egy ilyen veszekedés alkalmával, mikor Arthur várva, hogy Florence marasztalja, kijelentette, hogy elmegy, Florencenak az a gondolata támadt: mi lenne, ha engedné elmenni, csak azért, hogy megtudja, megáll-e Bobby megint, ha Arthur elhagyja.

És nem mondta ki a várt szót, türte, hogy Arthur dulva-fulva vegye kabátját, kalapját. Türte, hogy kimenjen, hogy megint csapódjon az ajtó, felhangozzanak a léptek a kőkövön, majd a kavicsokon. És közben léleket visszafojtva leste: megáll-e Bobby. De Bobby csak ketyegett, nyugodtan ketyegett tovább.

Ekkor Florence egyszerre megrémült: Bobby nem állt meg, de Arthur elhagyja. Kirohant. A kapuból azonban már csak egy elrobogó taxit látott.

És Arthur sose jött vissza. Bobby még ma is jár.

RUMY-VERSENY

KEDDEN ESTE 9 ÓRAKOR A

DACIA KÜLÖN HELYISÉGEBEN

A díjak megtekinthetők a BRUDER autó-cég kirakatában

Május 10.

Ünnepségeinek rendje Aradon

Az aradmegyei prefektúra a következő hivatalos műsort és ünnepi sorrendet hozta nyilvánosságra a május 10-iki nemzeti ünnepel kapcsolatosan:

1. Reggel fél 9-től fél 10-ig valamennyi elemi és középiskolában iskolai ünnepséget rendeznek, amelynek keretében előadás hangzik el a nap jelentőségéről, a tanulók szüleinek és a közönség jelenlétében.

2. Dél előtt tíz órakor a város görög keleti klérusa valamennyi tagjának részvételével istentiszteletet rendeznek a görög keleti székesegyházban a következők jelenlétében: A város polgári és katonai hatóságai, valamint az előkelőségek. Az összes elismert egyesületek és testületek elnökei. Diszszázad zenével és kürtösökkel. A középiskolák felsőbb osztályainak növendékei és az egyesületek zászlókkal és lobogókkal, a rendőrkesztura és a helyőrség parancsnokság által számukra megjelölt helyeken. A premilitáris ifjak alakulatai.

Az istentisztelet tartama alatt a hadsereg csapattestei és a középiskolák alsó osztályainak növendékei a Ferdinánd király uton sorakoznak fel, a helyőrségi parancsnokság és a rendőrkesztura által megállapított helyeken. A székesegyházban rendezett istentisztelet befejezése után a premilitáris osztagok elfoglalják a számukra a rendőrkesztura által kijelölt helyeket, hogy ennek megfelelően vegyenek részt a szemlén, a középiskolák felsőbb osztályainak növendékei pedig ugy foglalnak helyet, hogy nézőkként vegyenek részt az ünnepségen.

3. Ugyanazon időpontban, tíz órakor a város összes más felekezeti templomaiban hálaadó istentisztelet lesz, amelyen a polgári és katonai hatóságok képviselői is részt vesznek, az illetékes hatóságok intézkedései szerint. (a prefektúra és a helyőrségi parancsnokság illetékesek.)

4. A hálaadó istentisztelet befejezése után a parancsnoki tábornok ellép a tisztelgő csapatok előtt, majd a városház előtti téren fogadja az egységek elvonulását, amely a következő sorrendben történik meg:

1. Katonazene. 2. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának gárdája. 3. A premilitáris alakulatok. 4. A hadsereg.

5. A főlvonulás befejezése után a közigazgatási palotában (a második számú épületben) hivatalos fogadást tartanak, ahol a következő sorrendben történik meg a jókívánságok kifejezése.

1. A görög keleti, a görög katolikus, görög keleti szerb, római katolikus, református, evangélikus, a két zsidó felekezet. 2. A hadsereg: az egységek parancsnokai és a felsőbb rangfokozatú tisztjei. 3. A bírói kar. 4. A prefektúra főbb tisztviselői, a prefekturái hivatal főnökeivel az élen. 5. A város vezetősége és tisztviselőkara. 6. A köz. művelődési egyesületek és a megyei társadalmi szolgálat képviselői. 7. A görög keleti papnevelde. főiskola. 8. A román középiskolai tanári kar. 9. A strájer légiók parancsnoka. 10. A magyar középiskolai tantestület. 11. A tanfelügyelő az elemi iskolai tantestület küldöttségének társaságában. 12. Az egészségügyi és állatorvosi kar. 13. Erdőgazgatóság. 14. A mérnökök és építészek testülete. 15. Az ügyvédkamara dékánja és a köz. jegyzők. 16. A Banca Națională igazgatója. 17. Az államügyvédi szolgálat. 18. Pénzügyigazgatóság. 19. Társadalombiztosító. 20. Az erdélyi vadászati vezérfelügyelő és a megyei vadászati felügyelő. 21. Kereskedelmi és ipari felügyelő. 22. A munkafelügyelő és a munkakamara. 23. A vámfelügyelő. 24. Az államvasút felügyelője és az aradi állomás főnöke. 25. Vízügyi szolgálat. 26. Földművelésügyi szolgálat és mezőgazdasági kamara. 27. Postafőnökség. 28. A kereskedelmi kamara elnöke a tagokkal. 29. A sajtó képviselői. 30. A szövetkezetek és népbankok elnökei az igazgatóság tagok képviselőivel. 31. Az ortodox Román Négyelet küldöttsége. 32. Görög Katolikus Román Négyelet küldöttsége. 33. A Vörös Kereszt küldöttsége. 34. A Mircea herceg egyesület elnöknője a vezetőség tagjaival. 35. A hadirokkantak egyesületének elnöke, a vezetőség tagjaival. 36. A dal és zene egyesületek képviselői. 37. A tartalékos tisztiek egyesületének elnöke, a nyugdíjas tisztiek küldöttségével és a vezetőség tagjaival. 38. A „voluntarok” és az 1918—19. évi Román Nemzeti Gárda

Az „Epoque” közeledésről ir Németország és a szovjet között

A Tempo című bucuresti-i lap legutóbbi számában behatóan foglalkozik a Litvinov lemondásával előállított helyzettel. A lap ezzel kapcsolatban a következő párisi sajtóvéleményeket közli: A Le Petit Parisien szerint a moszkvai kormány közölte, hogy Országország hajlandó lenne politikai és katonai egyezményt kötni Angliával és Franciaországgal. A lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy Molotov ugyanezt a politikát fogja folytatni.

A Le Figaro szerint egy nyugati ember számára nehéz megérteni az orosz politikát. Következtetéseket majd csak akkor lehet levonni, ha megtudják, hogy milyen szerepet játszik a jövőben Pótomkin helyettes külügyi népbiztosnak.

A L'Epoque szerint nincs kizárva, hogy Oroszország és Németország között közeledés jön létre. A lap azt hangsúlyozza, hogy mindent el kell követni ennek a katasztrófához vezető közeledésnek megakadályozása érdekében.

Hazaindult Gafencu Belgrádból Bucurestibe

A Balkán-szövetség politikai függetlensége is szóba került a külügyminiszter nyugateurópai tárgyalásai során —

Belgrád. (Rador.) Mária jugoszláv anyakirályné pénteken délelőtt fél 12 órakor fogadta Gafencu külügyminisztert kihallgatáson. Délben Pál régenshercegnél jelentkezett kihallgatáson, aki villásreggelire is meghívta. Negyed 2 órakor Cvetkovics miniszterelnököt látogatta meg, aki nemsokkal később viszonzta a látogatást. Este Cadere belgrádi román nagykövet Gafencu tiszteletére estélyt rendezett, amelyen megjelentek Cvetkovics miniszterelnök, Markovics külügyminiszter, a királyi udvartartás tagjai, a pápai nuncius, az angol, francia, német, görög és török követek.

Gafencu este 11 órakor utazott el Belgrádból a Simplonnal Bucurestibe. Távozása előtt az alanti nyilatkozatot tette: — Rendkívüli örömmel szolgált az a bizalomteljes meleg fogadtatás, amelyben a jugoszláv sajtó részesített. Hosszúra nyúlt európai utam alatt nemcsak országom érdekeit védelmeztem meg, hanem a

Balkán-szövetség valamennyi országának politikai függetlenségét is kifejezésre juttattam. Ez a közös politika egy közös célt szolgál: a békét.

A román—jugoszláv liga pénteken teát adott Gafencu tiszteletére, amelyen résztvettek a liga tagjai, továbbá Csolak Antics udvari marsall, a sajtó képviselői és még számosan. Gafencu az üdvözlésekre válaszolva kijelentette, hogy

a román—jugoszláv viszonyt még szorosabbra kell fűzni,

mert a két ország sokkal kisebb, mint más országok és szükséges, hogy megvédelmezzék és megszilárdítsák ezt a blokkot, mert ez a békét támogatja.

— Ma abban a szerencsében részesültem — mondotta a külügyminiszter — hogy román nyelven beszélhettem az Önök királynéjával, aki nekünk is olyan drága, mint Önöknek.

A mikádó jóváhagyta a német—olasz—japán katonai szövetség tervét

Páris. A „Figaro” című lap tokiói jelentése szerint a mikádó jóváhagyta a német—olasz—japán katonai szövetség tervét. A szövetség csak akkor lenne esedékes, ha a szovjet a szövetséget kötő államok valamelyike ellen támadást intézne.

volt harcosai. 39. A Kölcsey közművelődési egyesület elnöke küldöttséggel.

A küldöttségek legfeljebb két-három tagot számlálhatnak.

6. A nap folyamán a város valamennyi köz. művelődési otthonában kulturális programot bonyolítanak le. A közművelődési palotában délután 5 órakor, a pernyávei és a ségai közművelődési házakban 3 órakor, Gájban, Mikalakán és a Mosóczy telepen pedig este 9 órakor.

7. Délután 5-től 7-ig katonazenekari hangverseny lesz a városháza előtti téren, a rendőrzenekar pedig az Avram Iancu téren hangsersenyzik.

8. Fél tíz órakor fáklyás takaródó, a helyőrségi parancsnokság által meghatározott rendben.

9. Valamennyi középületre nemzeti zászló tűzendő ki, a magánépületek is fellobogozandók. Este az egész város területén minden köz. és magánépület kivilágítandó.

A meghívott közönség a számára fentartott helyen csak fél 11 óráig foglalhatja el helyét a meghívó jegyek felmutatása ellenében, amelyek át nem ruházhatók.

A hölgyeket felkéri a rendezőség, hogy részesítsék előnyben a nemzeti viseletet.

Urak részére viselet: A Nemzeti Ujjászületés Frontjának ünnepi formaruhája, vagy frakk, fehér kesztyűvel és nyakkendővel. Kiténtetésekkel. Különös súlyt helyeznek arra, hogy a szerencsekivá-

natokat kifejező küldöttségek az előírtasos öltözékben jelenjenek meg.

A napirendet Petre Georgescu lovassági tábornok, a lovashadosztály parancsnoka és Dimitrie Stinghe ezredes, Aradmegye prefektusa írták alá.

Különben a városvezetőség a műszakiosztályllyal együttesen nagy előkészületeket tesz arra, hogy a május 10-iki nemzeti ünnepen a városháza-épületet megfelelően kivilágítsák és feldisziplálják. Eredetileg az volt a terv, hogy már most megvalósítják a városháza új, korszerű és önműködő módon történő kivilágítására vonatkozó terveket, de ennek keresztülvitele hosszabb időt vesz igénybe, úgy hogy megmaradtak az eddigi, javított világitási rendszer mellett. Tervbevétték fényszórók alkalmazását is, de erről is le kellett mondani, műszaki nehézségek miatt. Így is nagy gondot fordítanak azonban a kivilágításra, aminek terveit a polgármester és helyettesének személyes ellenőrzése mellett Popovici Cornel osztálymérnök készítette el és hajtja végre. Egyébként a május 10-iki felvonulásban a város tisztviselői testületének mintegy 50 tagja az új front egyenruhájában vesz részt.

URANIA premiermozgó: Tel. 12-32

Nagyszabású, izgalmas, edretti dzsungelfilm!

Az őserdők királya

11.30 és 3-kor matiné.

5, 7.15, 9.30

Newyorki éjszakák

Irta: TAMÁS ISTVÁN

Meztelen táncosnők a Broadwayon

Tulajdonképpen nem is a Broadway-on: a 42-ik utcában van a legtöbb kis revüszínház, ahol egy mozijegy árértékű már a párisi „Folies” mintájára berendezett szórakozóhelyeken multhat a Newyorki Newyorkba ruccant amerikai. Az újkori történetírás szerint a haidani Bizánc is azért izgatta annyira a barbárok képzeletét, mert mesze földre eljutott a híre remek táncosnőinek. A Broadway kis lokáljai és night clubjai az Atlanti óceántól a Csendes óceánig foglalkoztatják a polgári fantáziákat. A kis pletykaiságok száza, címlapjukon az éppen aktuális démonnal, aki most perli az ismert trösztelnök léha fiát házassági ígéret megszegése miatt...

Ezzel szemben a newyorki éjszakai lokálok — még a legnagyobbak és legnövösabbak is — amerikai céltudatossággal megszervezett üzemek, akár az autógyárak, vagy a mozik. A vöröshajú vampirok: alkalmazottak, semmivel sem nagyobb hatáskörrel, mint a jegvszedők. Gépjes pontossággal adják le a számjüket, némelyik helyen naponta négyszer, ötször, mert a műsor már délután tízenegykor kezdődik és éjfélig tart, két-kétóránként ismétlődve. A „szeszélyes” primadonna itt ismeretlen fogalom. Amerikában olyan óriási a tulkiánlat a művészet minden ágában, de főleg színész, énekes és táncosnőkben, hogy boldog, aki szerződéshez jut, akármilyen feltételekkel. Hollywood és a rádió ezrével ontják az új „tehetségeket”. Hollywood ugyanis, hogy állandóan ébren tartsa a közérdeklődést, időnként „tehetségkutató” versenyeket rendez, óriási csindratáival. Nem mintha nem állana számára elegendő választék, — hisz Los Angelesben tízezerrel szaldálnak a hasonlóképpen odaboncolított szebbnél szebb fiatal lányok és fiúk — de létfeltétele a reklám és ezek a hiszékeny szerencsétlenek, akiknek káprázik a szemük a csillagászati számoktól és mesés karrierlehetőségektől: az áldozati háránvok... Néhányan tényleg szerződést kapnak (jelentéktelen kis szerepekre) a többi pedig, akiket beoltottak méreggel, örök árnokfutóia lesz a filmnek.

A rádió naponta tart műkedvelő-órát, amikor is az ambiciózus önjelölteket a mikrofon elé engedik. Négyéves kislányok és hetvenéves nagymamák kornvikálnak, szavalnak vagy gitározhatnak és a közönség fénvesen mulat rajtuk. Egy kisse a mi nyári artistavizsgáinkra emlékeztet. De aki egyszer megkapta a mikrofonlázat, az a sztrá estromolni fogja a nyilvánosságot. A gazdagabb dilettánsok még szerencsések, mert kibérik a színházat vagy hangversenytermet, hogy csakazértis megmutassák a gonosz kritikusoknak... És a kisebb rádióállomásokat is átengedik fél órára 50—100 dollárért...

Csak jellemzéstől írom ide ezeket az adatokat: Newyorkban 12.000 állástalan hegedüst, 9000 állástalan statisztát és színészt tart nyilván az egyesület. És hol vannak még a nemtagok légiói! Amióta pedig a filmipar is pang és leépit (a külföldi piacok elvesztése miatt voltak kénytelenek

redukálni az egész vonalon), a legnagyobb sztárok a Broadway-színházakban lépnek fel. Katharine Hepburn, Frederick Marsh, Nancy Caroll, Franchot Tone, Sylvia Sidney, Barrymore és még sokan, akiket „pillanatnyilag” nem foglalkoztat Hollywood...

Hogyan szórakozik az amerikai átlagpolgár? Harmincöt centért már jó helvet kap a kis lokálban, ahol kabaréműsort és meztelen táncosnőket szervíroznak vegyesen. A kisse Komédia-Orfeum izü szellemessége után tánc- és énekszámok következnek. A színpadon megjelenik egy csinos, fiatal lány, elegáns estélyi toalettnben, bokától nyakig zárt ruhában, elénekel egy szeriöz dalt a reménytelen szerelem szépségéről, aztán — hirtelen vetközni kezd. Szinte pillanatok alatt történik, hogy a finom és megközelíthetetlennek látszó művésznő (a ravasz kis zippzarak segítségével) máris ott áll a nézők előtt ragyogó Éva-kosztümben, anvaszült meztelenül. A következő percben már maga elé kapja a kombinéját és eltűnik a függöny mögött. Persze nagy taps és úrázás minden ilyen kedves szám után...

A nézőtér nemkevésbé érdekes: idősebb urak és fiatal diákok, munkások és katonák, főleg — tengerészek. Ezeknek a kis színházaknak tekintélyes törzspublikumuk van és kedvenceiket becenevükön szólítgatják. Most például egy kínai lány

Óvja egészségét

HORIA

bedörzsöléssel!

a legnépszerűbb meztelen táncosnő a Broadwayon, fiatal és érdekes jelenség és a parányi fügefalevelet, egyetlen öltözékét, szolgálatkészen emelgeti a hálás közönség vastapsaira...

Hogy lehetőleg minden izlést kielégítsenek, a legtöbb műsorban szerepel egy kimondottan kövér nő is, Mae Westnek köszönhetik a kenyerüket, mert ő hozta divatba a molett szokéket...

A meztelen revüik sikerének titka: a sok férfi, lélek mélyén ott rejtőző vásott kíváncsiság és komiszkodási vágy, hogy megalázza és leleplezze a nőt, ki a sexus varázsával kényszeríti csodálatra. Olyan ez, akár egy leleplezett hüvészműtávány, a magyarázat többnyire csalódást okoz. De azért a világezt nem engednék el a magyarázatot: a letepett szoknyával a kezében pironkodó ladyt, akin felszahadultan és harsogón lehet kacagni.

Mintegy ötven beutazási engedély érkezett a magyar konzulátusra romániai zsidó állampolgárok részére

Kolozsvár. Ismeretes, hogy a magyar kormány a Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmára felfüggesztette a romániai zsidó állampolgárokra vonatkozó beutazási tilalmat. A tilalmat, mint jelentettük, azért vezette be a magyar kormányzat, mert a budapesti román követség már hosszabb idő óta nem ad beutazási engedélyt a Romániába készülő magyarországi zsidóknak. A tilalom felfüggesztésével kapcsolatban közöltük, hogy a romániai zsidó állampolgárok csak a vásár ideje alatt tartózkodhatnak magyar területen és utelveleikre a vásár területén kapnak utólagos vizumot.

Az elmúlt nap érmihályfalvai tudósítónk olyan jelentést küldött, hogy a tilalom felfüggesztése ellenére a magyar vámhatóságok több Magyarországra készülő romániai zsidó állampolgárt visszaküldtek a magyar határról. A hírrel kapcsolatban érdeklődő kérdéssel fordultunk a kolozsvári magyar királyi konzulátushoz. A konzulátus szerint a Magyarországra utazó romániai zsidó állampolgárokat valószi-

nüleg azért utasították vissza a határról, mert nem tartották be azt a rendeletet, amelyet a magyar belügyi kormány a tilalom felfüggesztésével kapcsolatban kiadott. A konzulátus ismét hangsúlyozza és az érdekeltek tudomására hozza, hogy a nemzetközi vásárra a romániai zsidó állampolgárok lehetőleg egyéni utaléval utazzanak.

A konzulátusra egyébként szerda reggel érkezett meg több romániai zsidó állampolgár beutazási engedélye. Ez az engedély arra az időre szól, mikor a vásár már bezárul és így a zsidó állampolgárokra vonatkozó beutazási tilalom ismét érvénybe lép. Szerda reggel a kolozsvári magyar királyi konzulátusra érkezett miniszteriumi értesítés szerint közel ötven romániai zsidó állampolgár kapta meg a beutazási engedélyt Magyarországra. Mint már jelentettük, a beutazási engedélyt a budapesti magyar királyi belügyminiszteriumnál kell kérvényezni. A kérvények nagy részére kedvező válasz érkezik.

Az orosz cári kincsek Lengyelországban

Varsóból jelentik: Az orosz cárok világhírű kincsei, a ropant értéket képviselő drágakövek és művészi ötvösmunkák a szoviet uralomra kerülése után hamarosan piacra kerültek. Egy-egy ritkaság darabot hol London, hol Páris előkelő ékszerészeinek kínáltak fel megvételre. Az 1938. év végével több igen szép és nagy értéket képviselő cári ékszer Lengyelország birtokába került. Ennek az esetnek érdekes előzménye van.

1921-ben Lengyelország és a szoviet Rigában békét kötött. A békeszerződés rendezte a területi kérdéseket, de a záradékba még egy jelentős pontot vettek fel. Ebben a szoviet kötelezte magát arra, hogy Lengyelországnak visszaadja mindazokat a vasúti szerelvényeket, amelyeket Oroszországba vitt. Amennyiben ezeket a mozdonyokat, vasúti kocsikat természetben nem tudná visszaszolgáltatni, akkor ezek ellenértékét készpénzben, aranyértékben megfizeti. Ugyancsak kötelezettséget vállalt a szovjet arra is, hogy a varsói „Banca Polska”-nál lefoglalt, majd később Oroszországba szállított aranykészletet is megéri.

Lengyelország követelését 30 millió rubelben alapiították meg.

Amikor azután hónapokkal később a kártérítés összegének átvételével megbízott küldöttség Oroszországban jelentkezett a szoviet urainál, a követelés jogosságát senki sem vonta kétségbe, de a fizetés körül nagy nehézségek támadtak. A küldöttség végre is pénz nélkül volt kénytelen hazautazni. Ujabb tárgyalások indultak meg és 1923-ban végre a két ország új megállapodást kötött. Ennek biztosítására a szovjet Lengyelországnak átadta a volt cári kincstár néhány értékes darabját. A szerződés értelmében a zálogtárgyakat a lengyelek a birodalmi bankban helyezik el. A szovjet kötelezettséget vállalt, hogy 15 éven belül a zálogot kiváltja, illetve a 30 millió aranyrubelt meg-

A zálogul adott cári ékszerék a következők:

Miklós cár vert aranyból készült koronája. A korona hét darabra van törve, a drágaköveknek, amelyek valamikor díszítették, csak a helye van meg.

Mária Fedorovna cárnő három sor valódi, változatos gyöngyökből álló nyakéke, briliánsokkal díszített csatla.

Az orosz cárok briliánsokkal és rubintokkal díszített birodalmi almája.

A Romanovok vert aranyból készült fogara, amelyek felső végén briliánsokkal kirakott kereszt és két türkizekkel, smaragdokkal sűrűn díszített kétfejű sas van.

II. Sándor koronája, amely két részből áll. Az egyik a földgömb nyugati, a másik a keleti felét ábrázolja. A két földgömb a római birodalomnak keleti és nyugati részre osztását jelképezi.

A szerződés értelmében a szoviet kötelezettséget vállalt a zálogba helyezett tárgyak kiváltására. Amennyiben ez 15 éven belül meg nem történik, az ékszerék, drágaságok mind Lengyelország birtokába mennek át.

A kitűzött határidő lejárt. A lengyel kormány többször felszólította a szovjetet, hogy vállalt kötelezettségének tegyen eleget és a zálogok kiváltását többször megsürgette. Minthogy a szovjet semmit sem intézkedett, a zálogba adott cári ékszeréket, drágaköveket Lengyelország a sajtójának jelentette ki és erről a szovjetet értesítette.

CORSO-MOZGO 3, 5, 7.15, 9.15

Vasárnap és hétfőn:

„A fekete sas” II-ik rész.

JÖN: Cronin világhírű regényének filmváltozata: „RÉZTÁBLA A KAPU ALATT”

Wagons-Lits/Cook

utazások:

New-york:

a világhiállítás megtekintése szabadon választott hajókkal

Páris:

hetenkénti társasutazások leiben fizet. hető teljes ellátással

Budapest:

leiben fizethető pausál füzetek vizum. és vasúti kedvezménnyel

Repülőjegyek:

az összes romániai és külföldi járatokra

Prospektusok és felvilágosítások a

Wagons-Lits/Cook

menetjegyirodában, Arad, Minorita-palota

Elindult Amerika felé az angol királyi pár

Május 15-én
érkezik a kanadai Quebeckbe VI. György király és Erzsébet királyné

London. VI. György angol király péntek este az uralkodás valamennyi teendőit elintézte és résztvett azon a családi bucsuvacsorán, amelyen a királyi család valamennyi tagja hivatalos volt. Szombat reggel a Buckingham-palotában hivatalos közleményt adtak ki, amelyben a király elbucszik az angol néptől.

Valamivel később ünnepélyes külsőségek között indult el a királyi diszhintók menete a királyi párral és a kis hercegnőkkel a londoni Waterloo-pályaudvar felé. A menetet az egész utvonalon hatalmas tömeg fogadta, amely lelkesen ünnepelte a távozó királyi párt.

A menet élén ezüstvértés gárda lovasok díszszázada haladt, utána gördültek a királyi diszhintók, majd a menetet a királyi gárda egyik lovasszázada zárta be. Amint a menet elhagyta a Buckingham-palotát, azonnal bevonták a palota ormárol a királyi lobogót. A pályaudvar királyi várótermében a királyi hercegek fogadták a királyi párt. Ott voltak az

udvartartás magasabbrangu tisztviselői, a kormány tagjai Chamberlain miniszterelnök vezetésével, a lord mayor és a katonai előkelőségek. A diplomaták között jelen volt az Egyesült-Államok nagykövete is. Az uralkodó pár hamarosan felszállt a különvonatra, amely Portsmouthba szállította. Itt megérkeztek feleségek szüleit a fiatal királyi hercegnők, valamint a király két fivére és Mary anyakirályné is. A király fogadta a tengerparton levő tengerész díszszázad tisztelgését, majd a királynéval együtt elbucszott gyermekeitől és a királyi család tagjaitól és egy motoros jachttal a királyi palotává átalakított Empress of Australia oceánjáró fedélzetére szálltak, amely nemsokkal ezután felszedte horgonyát s elindult amerikai útjára. A gőzöst a Glasgow és Stavson angol cirkáló kíséri végig az oceánontuli utra. A királyi pár május 15-én érkezik meg a kanadai Quebeckbe.

Robogó vonat-palotában teszi meg az angol királyi pár 18 ezer kilométeres látogató körútját Amerikában

London. Most került napvilágra az angol királyi pár kanadai látogatásának pontos programja. Ezek szerint a brit birodalom uralkodója

május 15-én érkezik a kanadai Quebeckbe és innen indulna el arra az utra, amelyet eddig angol király még nem tett meg.

Ez a látogatás nemcsak az anyaország és a Dominiumok közötti szoros kapcsolatok mellett pontán tüntetés lesz, hanem külpolitikai szempontból is igen nagy jelentőségű. Ugyanis a történelem folyamán szintén

első esetben tesz majd látogatást a Brit birodalom ura az Egyesült-Államok elnökénél is.

Naponta 500 kilométer

Ugy a kanadai, mint az Egyesült-Államok kormányának sok fejtörést okoztak a királyi pár fogadtatásának előkészületei. Ezeket az utiterveket úgy akarták összeállítani, hogy a magas vendégek minden fontosabb várost lássanak és hogy ez a hosszú út mégse legyen fáradságos.

Mert, ha tisztán a megteendő távolságot vesszük figyelembe, már maga az utazás is nagy teljesítmény lesz. Az angol királyi pár egy hónap alatt megközelítően tízezer-ezer kilométernyi körutat tesz Kanada és Észak-Amerika területein.

Nagy általánosságban naponta ötszáz kilométert kell maguk mögött hagyniok, hogy a tervbe vett látogatásokat elvégezhesék. Ezt nem lehetett másként megoldani, minthogy

a királyi pár a fogadtatások befejezése után azonnal vonatra ül és tekintet nélkül arra, hogy éjjel, vagy nappal van — továbbutazik.

Ezen a fáradságos utjukon végigkísérik a királyi párt Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke és Lord Tweedsmuir tábornok, Kanada kormányzója.

Az angol királyi pár a következő utvonalon megy végig: Quebeck, Montreal, Ottawa, Toronto, az Öttó mentén föl Winnipegnek, majd Edmontonba, ahonnan a Csendes óceán menti Vancouver érintik. Innen vissza Calgary, Winnipeg, Suvaury, Toronto, majd

a Niagara vizesés megtekintése után Washingtonba mennek, ahol az Egyesült-Államok elnökének vendégszeretét élvezik majd.

Washingtonból Newyorkba, majd onnan határon az Edward-szigetekig hajóznak és végül Halifaxon keresztül elhagyják Észak-Amerikát.

E nagy vonalakban ismertett utiterv számtalan várost érint és átlag naponta hivatalos fogadtatáson kell jelen lenniök.

A Niagara-vizesésnél találkozik VI. György és Roosevelt

Talán egyik legérdekesebb program-pontja ennek a hatalmas kirándulásnak Calgaryban lesz, ahol az uralkodó pár résztvesz június 1-én egy nagy indián-ünnepségen. Az eddigi tervek szerint az angol királyi pár az Egyesült-Államok elnökével a Niagara-vizesésnél találkozik, még pedig június 6-án. Innen együtt utaznak Washingtonba. Az angol királyi pár meglátogatja az 1939.

Látogatás az ötös ikreknél

Az eddigi elgondolások szerint a király négy beszédet mond kanadai utazása alatt.

még pedig Quebeckben, Ottavában, Victorijában s végül Halifaxban, közvetlenül az elutazása előtt. Halifax-nek egvébként az az érdekessége, hogy a város lakói nem a legnagyobb lelkesedéssel és érdeklődéssel tekintenek a nagy esemény elé.

Nem tudunk, ha azt állítjuk, hogy Kanada most erre a látogatásra összpontosítja minden figyelmét. A városnak díszítése, szépítése nagyon sok munkaalkalmat teremtett. A szabók túl vannak halmozva munkával.

A politikai eseményeken kívül talán a királyi pár látogatásai közül a legérdekesebb az lesz, mikor meglátogatják

Kanada hüszkeségét, az ötös ikreket.

A tengeri utakat az uralkodó pár az angol flotta egyik legszebb cirkálóján teszi meg Angliából Amerikába. Ha semmi nem jön közbe, akkor a király és a királyné egyhónapi távollét után ismét Angliába érkezik, miután olyan látogató-körutat tett meg, amelyet eddig a világtörténelemben semmilyen uralkodó pár sem tett.

év legnagyobb amerikai látvánvosságát, a new-yorki világkiállítást is.

Hogy ezt a bensőséges programot minden zökkenés nélkül elvégezhesék, a Canadian Pacific és National Rail Wayl vasutak mérnökei és munkásai már most megélesztett erővel dolgoznak. A királyi pár számára külön mozdonyt, társalgó, étkező és hálókocsit építenek. Akik az előmunkálatokat ismerik, azt mondják, hogy a királyi pár robogó-palotában utazik majd.

Pál jugoszláv régensherceget uralkodónak kijáró ünnepség várja Rómában

Rómából jelentik: Pál, jugoszláv régensherceg és neje május 10-én érkeznek Rómába.

Fogadtatásukat teljes katonai pompával rendezik és uralkodóknak kijáró ünnepségeket vetnek programba ott tartózkodásuk idejére. A megérkezést követő napon Viktor Emánuel király és

császár udvari ebédet ad a jugoszláv hercegi pár tiszteletére, majd a Capitoliumban fogadás lesz, este pedig az Operában díszelőadás. Harmadnapon a Róma melletti repülőtéren nagy repülőgyakorlatokat tartanak. Ezt követő napon pedig Pál herceg és neje Nápolyba utaznak, ahol tiszteletükre hatalmas tengeri gyakorlatokat rendeznek.

Törvényjavaslat a tévedésből törölt állampolgárságok elismeréséről

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy a legutóbbi állampolgársági felülvizsgálat során több etnikailag magyar származású keresztény polgárt is töröltek az állampolgársági nyilvántartásból. A magyar népközösség most egyszakos törvényjavaslatot juttatott el a kormányhoz, amelyben előterjesztést tett annak érdekében, hogy azokat a fajlag magyar származásúakat, akiket tévedésből töröltek az állampolgársági névjegyzékből, az egyszakos törvényjavaslat alapján rendeletileg helyezték vissza állampolgársági jogaikba.

AZ ÉN ISTENEM

Irta: FALUS LAJOS

Az én Istenem nem trónol mennyekben,
Csak szerény szívek csendes rejtékén,
Se hatalma, se birodalma nincsen
S akárcsak én, — ő is ép oly szegény.

Fenközt zsolozsmák hozzá soh'se szállnak
Nem dicsőítik hódoló imák,
De nevé zengik madarak az ágon
És neki nyílik réten a virág.

Nem kell neki bültök sanyargatása,
Se áldozat, se imádság, se zsolotár,
Parancsa egy: „légy jó mindenkéhez!”
És tiszta lesz a lelked, mint az oltár.

A lebukónak támaszt nyújt kezével,
Szenvedőnek csepegtet hűs vizet,
Remény sugarát küldj csiggedőnek,
Beteg gyermekek ágyánál viraszt.

Kegyelme és türelme mérhetetlen,
A bűnbánónak áldón megbocsájt,
Irgalma száll a végtelen mezőkön,
Mint őszi köd a fázó lákon át.

Hetediziglen senkit meg nem büntet,
Bosszu nyílával nem sújt le keze,
Nem kéri számon ősiednek vétkeit
A szeretet, a jószág Isiene...

Az esettek, a gyengek nártfingója,
Forrón ölel magához minden árvát,
Elfordul az erénnyel kérdődőktől,
De mosolyog, ha csokolózó párt lát...

Az én Istenem akkor is velem van,
Mikor bajoknak árnya fenyeget,
És szürke gondban, fekete viharban
Óríz számomra darab kék eget...

Taliadrao, a varázsló

Fejős Pál, a kiváló magyar filmrendező, aki most tért vissza Holland-India szigetvilágából, ahol exotikus filmet forgatott benszülött szereplőkkel, írta ezt a cikket.

— Furcsa, hogy ha leírom Taliadrao nevét, nem írom eléje, a dr. vagy prof. szócskákat. Cívvilázott világunkban Taliadrao, „a nagy varázsló” bizonyára a büszke címek valamelyikét viselte volna.

Siporán, a Mentawai csoport központi szigeten találkoztam vele. Már napok óta ezen a kis szigeten tartózkodtunk, barátságot kötöttünk a benszülöttekkel és megkezdjük felvételeink előkészítését. A szigetlakók közül már mindenkit ismertünk, csak Taliadrao a „sikery”, a törzs varázslója nem közeledett táborhelyünkhöz. Megfigyeltem, hogy valahányszor a benszülöttek ajánlékot kaptak tőlünk, Taliadrao kunyhójához mentek és a számukra értékes holmi egvrészét kellő tisztelettel a varázsló sátra elé helyezték. Hamarosan megtudtam, hogy ő a sziget legbefolyásosabb, leghatalmasabb embere. A szava törvény, elhatározása visszavonhatatlan parancs, hatalma korlátlan.

Szemtől szembe akkor láttam először, amikor meglátogattam a benszülött falut és be akartam lépni az Oomahba, a szellemek házába. Kísérem — gyerekek, asszonyok, férfiak — óvatossan álltak meg a közönséges kunyhó előtt, amelyhez egy létrán kellett felmászni és nem mertek közeledni. Megkérdeztem egyik újdonsült barátomat, hogy vajon beléphetek-e a szellemek házába? Tetovázva nézett rám, aztán kijelentette, hogy majd megkérdezi a nagy varázslót és az ő elhatározásától függ, megmutatja-e nekem azt, amit rajta kívül benszülött még nem látott.

Percekig kellett várni, amíg a hírvívó visszatért. Lihegve és izgatottan ülszolgált, hogy Taliadrao személyesen jön majd el a dolgot megbeszélni. Hamarosan csakugyan megjelent. A Mentawai-csoport lakói alacsonytermetűek, de Taliadrao európai emberhez mérten is magas volt. Méltóságúriatosan jött, furcsán tetovált testével és amikor elem ért, a maláji „tabeh”-el köszönt, a Mentawaien szokásos „ahjan” ekkjó” helyett. Később megtudtam, hogy ez volt az egyetlen maláji szó, amit Taliadrao tudott.

Látogatás a szellemek házában

Az ismerkedés rövid volt. Európai módon kezelt fogtam vele és közben figyelmesen megnéztem az arcát. Bizonyos vagyok benne, hogy európai ruhában feltűnést keltett volna értelmes arckifejezésével, karcsú, nagyszerű természetével. Nyoma sem volt arcán a színesek szabálytalan vonásainak.

Ugylátszik Taliadraonak is megfelelt, mert utólréhetetlenül kecses mozdulattal kinyújtotta kezét és mély hangon mondta:

— Kohonan sehne!

Ami annyit jelent: „gyere be!”

Felkapaszkodtunk a létrán és beléptünk a szellemek házába. Első pillanatban semmit sem láttam és csak később kezdtek szemem megszokni a félhomályt. Szörnyű meleg volt. Pillanatok alatt patakokban folyt rólam az izzadság. Taliadrao beszélt. Sebésen pergett a nyelvem.

és azt hiszem, a Doge-palota idegenvezetőjének sincs annyi mondanivalója Szent Márk városának csodájáról, mint amennyit Taliadrao mesélt nekem a szellemek házáról. Alligátor-csontvázak, állati csontok, kitömött bábuk heverték szerte-szét, nagy kosarakban emberi koponyák tettek még borzalmasabbá az amúgy sem vidám látványt.

Mikor már mindezt megnéztük, Taliadrao egy hátsó, elkülönített helyiségbe vezetett és két különös, emberalakú faszobrot mutatott. Közlebb akartam lépni, hogy jobban szemügyre vehessem őket, de Taliadrao erőlyesen megfogta a karomat és suttogva mondta: tabu. Érinthetetlen!...

Érdekes faszobrok voltak. Pálmafából vágták ki őket, a benszülöttek primitív szerszámaival. Már nagyon régiek lehettek. Valamilyen különös eljárással selveményüre csiszolták a sötét színű fát, amely furcsán csillogott a félhomályban.

Rögtön arra gondoltam, hogy a kopenhágai néprajzi múzeum igazgatója bizonyára hálás lenne nekem, ha megszerezném gyűjteménye számára. De óvatossan kellett munkához látni, ha célhoz akartam érni.

Ahol a barátság véget ér

Meginvitáltam Taliadraot táborunkba és ajándékok tömegével hajmoztam el. Előkelő gesztussal fogadta el őket és hajlandónak mutatkozott arra is, hogy filmünkben fellépjen.

Pár nap múlva már nélkülözhetetlen lett a számomra. Elképesztően értelmes volt. Mindent megértett, megmagyarázott a benszülötteknek, akik a legirádáságosabb ismétléseket is szó nélkül végezték Taliadrao parancsára. Amikor már azt hittem, hogy elég jó barátságban vagyok vele, különösen értékes ajándékkal — egy finom acélbaltával — leptem meg. Taliadrao boldog vigyorral fogadta el a baltát, aztán nyílsebesen elrohant, majd visszatért egy kis malaccal. Ezt hozta viszonzáskép.

En azonban a két baltányt akartam. Leültettem Taliadraot és azt mondtam neki, hogy nem adná-e el a fétéseket. Először mereven nézett rám, aztán kijelentette, hogy ne is beszéljünk róla, a baltányok nem eladók.

Nyári újdonságok

NAGY VÁLASZTEKBAN

I. EISELE-nél

MEHIANU 2. — ELISMERT OLCSÓ ÁRAK!

Igy ment ez napokon keresztül. Taliadrao minden kérésemet teljesítette, csak a baltányokról nem akart tudni. Végre a leghatásosabb ütközvényt játszottam ki. Egy este, amikor együtt ültünk a táborfüzűnél, kijelenttem neki, hogy csalódtam benne és mégsem valódi „suruakom”.

Suruak annyit jelent, mint — barát. De nem olyan közönséges, hanem barát az n-dik hatványon.

Ez a legnagyobb szemrehányás, amivel egy olyan barát, mint én, egy olyan jóbarátot, mint Taliadrao illehet. A varázsló előbb izgatottan tiltakozott, majd kijelentette, hogy a baltányügynek a barátságához semmi köze, a fétések nem az ő tulajdonai, hanem a szellemeké. A szellemeké, akik mindig és mindenütt jelen vannak. Őket nem szabad megbántani és a legnagyobb baj szakadna a törzsre, ha a szellemek házából eltávolítaná a két fétist.

Győz a gramofón

Már kezdtem lemondani a baltányokról és fájo szívvel gondoltam arra, hogy a kopenhágai múzeum két érdekes és értékes néprajzi kincsével szegényebb lesz. Már mindent előkészítettünk az utazáshoz, mikor egy este — a szigeten időzésünk óta először — elővettük kis hordozható gramofónunkat és megszólaltattuk.

Ócska kis jószág volt a gramofón. Japán gyártmány. Abból a fajtából, amelyhez mingyárt egy féltucat lemezt is adnak, ha akad, aki a masinát megveszi. Éppen Eddy Nelson és Jeanette Macdonald egy számát tettük fel. A Rosemarie című operett egyik népszerű valcerét énekeltek.

Taliadrao érdeklődéssel, majd egyre nagyobb elragadtatással hallgatta. Nem tudott betelni vele. „Mitza, mitza!” Még, még! — kérte.

Éreztem, hogy itt van a nagy pillanat. Meg-

Tökéletes hatása miatt

a legelismertebben nyilatkozhattak a Gastro D. gyógyszeréről...

Írja nekünk Zámhoff Ottó földbirtokos, Pajana Blenchij (Ofic, Galgau, iud. Someș) folyó évi október 10-iki soraival, majd folytatja:

... nagyon kérem, szíveskedjenek nostafordultával egy üveg Gastro-D-t utánvéttel tulajdoni címre küldeni. Mint a múltban, úgy most és ezután is a legelismertebben nyilatkozhatok az Ön gyógyszeréről, mert még minden esetben, kiknek ajánlottam, elérte a legtökéletesebb hatást. Kérem a küldeményt lapom vétele után azonnal elküldeni. Meleg üdvözléssel maradok mindenkor tisztelő híve.

Gyomor- és bélbetegségben szenvedők nagy tömege fordul hozzánk nap-nap után hasonló köszönő és másoknak ajánló leveleivel, akik a Gastro-D, ma már közkinccsé vált gyógyszernek köszönhetik egészségüket.

Gastro-D, kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

kérdeztem tőle nem gondolkozna-e megegyezés a baltányok dobján és hajlandó lennék mégis suruakomnak tekinteni, ha valami érdemeset ki tudna találni eladásukkal kapcsolatban.

Taliadrao nem válaszolt, némán köszönt és eltűnt.

De másnap reggel ismét megjelent és komoly arccal kijelentette, hogy azt hiszi, a szellemek belemennének az üzletbe és hajlandók lennének elcserélni a baltányokat a beszélőgépre. Suttogva értésemre adta, hogy ő közvetített a szellemek között s köztem. Soha vissza nem téro alkalom! — mondotta és aggódalmasan pillantott rám.

Az üzletet megkötöttük. Megmutattam Taliadraonak, hogyan kell a gramofónnal bannni megmagyaráztam, hogy gyakran cserélje a tüket.

Félóra múlva a baltányok nálam voltak. És most mégis a kopenhágai múzeum egyik üvegsekrényét díszítik.

Fejős Pál.

Az ARPA közgyűlése Aradon

Szombaton délután tartotta meg évi rendes közgyűlését az ARPA repülőegyesület Petre Georgescu tábornok, hadosztályparancsnok elnöke alatt. A közgyűlésen többek között megjelent Andrei Magieru dr. görög keleti püspök, Vlad Alexandru tábornok polgármester, Cilibia Vasile pénzügyigazgató, Pacuraru Brutus, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, Cotioiu Romulus dr. ügyvéd, volt polgármester, Barbulescu Simion repülőkapitány, a repülőtér parancsnoka és sokan mások. A napirenden szereplő tárgysorozat után Magieru Andrei dr. püspök szólalt fel, majd más felszólalások is következtek. A közgyűlés határozatilag elfogadta azt a tervet, hogy más városok példájára Arad is vásároljon magának egy repülőgépet. Erre a célra már nagyobb pénzüsszeg áll az ARPA rendelkezésére és a hiányzó összeget úgy szeretnék pótolni, hogy a kereskedőkhez és vállalatokhoz fordulnak támogatásért. A repülőgépet ez év június elsejéig óhajtják megvásárolni.

Nyári-kabaré lesz

a Central-mozi kerthelyiségében

Érdekes kérelem érkezett Aradváros vezetőségéhez a jelenleg használatlanul álló Central mozgóképszínháznak a nyári hónapokban való megszervezéséről. Egy aradi filmszínház-vállalkozó egy aradi színésszel együtt kérvényt terjesztett a polgármester elé, hogy a nyári idény tartamára bozcsássák rendelkezésre a Central-mozi nyári helyiségét, ahol mozi- és színelőadásokat kívánnak rendezni olyan formában, hogy a nyári helyiségben a közönség asztalok mellett, tehát kabarészerűen helyezkedne el a nézőtérrel előadás közben. A színelőadásokat és a moziképek vetítését felváltva állítanák be az új nyári szórakozóhely műsorába. Kedvezőtlen idő esetén a volt Central-mozi helyiségét vennék igénybe mindaddig, amíg ennek átalakítására sor kerül. Az ajánlat főképpen azért érdekes, mert a Central helyisége az egyetlen előadásokra alkalmas nyári szórakozóhelyiség Aradon, és ha ilyen megoldást nem sikerül találni, Arad nyárimozi nélkül marad ebben az idényben. A városvezetés egyelőre nem döntött a kérelem ügyében, mert feltételezhető, hogy esetleg más vállalkozók is érdeklődnek majd a kertmozi bérlete iránt.

A BUDAPESTI VIGSZINHÁZBAN ORVOSKISASSZONY

Színját 3 fe vonásban.

Irta: Patziola S. Hare. Fordította: Harsányi Zsolt.

Muráti Lili, Ajtay, Bihary,
Dénes György, Greguss, Kormos
Mária, Kömives, Köpeczy-Boócz,
Ladomerszky Margit, Márkus
Margit, Orsolya Erzsébet,
Perényi, Vértess.

A „lord“ vendégei

Irla: Márai Sándor

A valutaügyészség utasítására a közelmúltban letartóztattak Budapesten egy angolt, aki nagy lábon élt, szórta az ezreket, palotát bérelt a Várban és hajnal felé százásokat osztogatott a pesti mulatókban. Az éjszaka angol maharadszját természetesen kiűntették hívei a lord címmel. A rendőrség most megállapította, hogy az angol nem lord, s felelnie kell bizonyos valutákkal összefüggő kérdésekre.

Ez a lord és a magyar hatóságok ügye. De a tünemény közügy. A tünemény, mely, vagy aki fellobban a pesti éjszakában, s máról-holnapra vendégeket lát a budai palotában, legenda övezi személyét, ingyenélők hada lebzsel asztala mellett, s amint a tudósítások jelentik, rövidesen „központja lesz háza és személye a társadalmi életnek, s vendégül látja asztalánál a pénzügyi és társadalmi élet kiválóságait.“ Nem tudom, ki volt a lord vendége, de kétkedem abban, hogy csakugyan a magyar társadalmi élet kiválóságai tolongtak a „lord“ bérelt palotájában... Kétkedem, mert a potya pezsgőnek és a potya kaviárnak mindig akad ugyan fogyasztója egy nagyvárosban, de Pest és éppen a magyar társaság legalább olyan finyás és válogatós, mint más nagyvárosok társasága. Ember, aki tart a belső és világi rangjára valamit, nemcsak azt nézi meg, akit vacsorára hív, hanem azt is, akinek meghívását elfogadja.

A lord, modern és pénzügyi kiadásban, kísértetiesen emlékeztet a köpincki kapitányra. Megékezik Pestre egy ember, angolul beszél és dobálja a pénzt, s másnap elindul a legenda a város alvilági és éjszakai köreiben. Lord, mondják, milliomos, mondják, s az a hajnali világ, mely úgy lesi a potya pénzt, mint a sivatag lakói az esőt, szomjasan hajol az idegen pezsgője fölé... Kik voltak a lord vendégei? Nem ismerjük őket, de most megtanuljuk, amit jóízű ember mindig tudott, hogy a potya pezsgő a legdrágább és a legéme-

Selyemharisnyát,

férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cérna keztyűt, szvettart legolcsóbban

Bogyónál,

Str. Eminescu 1.
(Corso-mozl mellett)

lyitőbb ital a világon. A tudósítások elmondják, hogy a nemes idegen hajnal felé összegyűjtötte a pesti mulatók népségét, százásokat osztogatott mindenkinek, aki feléje nyújtotta tenyerét, gépkocsikba csomagolta azt a maradék éjszakai gyűlésvészséget, amely elfogadta a hajnali meghívást, s így szállította az idegen hadat a várbeli palotába, utó-murira, s tömött kaviárral idegen embereket, kikkel beszélni sem tudott... A kép rembandti?... Nem, a kép georg-groszi. A háboru utáni Németországnak ez a félelmes emberlátás, elkallódott rajzolója ábrázolt néhány könyörtelen tollvonással ilyen társadalomalatti mondétséget, mint amilyen a könnyűkezü és böpénzü angol ur „nagyvilági“ társasága lehetett.

A lord vendégei közül most sokan macskajajosok, a murinak vége. Az ingyenélők és lebzselők sorsa nem érdekes. De meglehet, hogy akadnak a lord vendégei között jámboran tájékozatlan meghívottak is, akik most vizes borogatással hűsítik fejfájásukat és sziszegve kérlik: „Hol volt a szemem?...“ A kérdés rendkívül időszerű. Csak ezt válaszolhatjuk a fejfájós sziszegőknek: „Az uriembert, akinek meghívását, esetleg, ha éppen kedvünk van hozzá, szabad és lehet elfogadni, nagyon könnyű felismerni. Jelvényt nem visel, s mégis elárulja magát. Meghívni éppen olyan művészet, mint meghívást elfogadni, vagy lemondani; emberismeret, világismeret, nagyon sok tapintat, bölcsesség és emberiség kell hozzá... Valakinek a lordsága nem a névjegyéből derül ki, s nem is abból, hogy a pincérek hajlonganak előtte. Az, amit a világban „társaság“-nak neveznek, sokkal zártabb kör, mint az emberek hiszik, s nem föltétlenül lordok és arisztokraták köre; a születési cím annyit ér csak a világban, amennyit az ember, aki viseli a címet, értékben kölcsönöz neki. Uriember megiszteltetésnek érzi, ha valaki, akit elismer és becsül, elfogadja meghívását, s uriember csak olyan meghívását fogadja el, kiket elismer és becsül... Tehát semmieset sem ül be hajnalban vadidegen, köpenicki lordok kocsiába, s nem megy el ismeretlen Dáriusok bérelt palotájába tengeri rákot früstökölni. Ez a szabály. A többi aztán már a vendégek és a valutaügyészség magánügye.

Hirdessen

az Aradi Közlöny-ben

Egy izgalmas éjszaka igazi története

Megkerültek a hiteles feljegyzések
Napoleon 125 év előtti öngyilkos-
sági kísérletéről

A világhistória kulisszatitkai között egyike a legérdekesebbeknek az a legendakör, amely Napoleon öngyilkossági kísérlete körül alakult ki az évtizedek folyamán. Pontosan senki sem tudott erről a megtörtént eseményről, a Napoleon-irodalomnak erre vonatkozó feljegyzései pedig pletykáknál alig voltak egyebek. Azután meglehetősen regényes körülmények között napvilágra került Caulaincourt tábornok naplójának mindaddig ismeretlen harmadik kötete. Caulaincourt valóban ismeri az eseményeket, hiszen attól kezdve, hogy Napoleonnak konzultársa volt, egészen addig, amíg Fontainebleauban szemtanúja lehetett a lemondás nagy aktusának, közvetlen közelből látta azt, ami Napoleon körül lejajlott.

A tábornok emlékiratainak első két kötete régesrég ismeretes már. Ugyancsak régóta sejtik, hogy Caulaincourt feljegyzései nem szakadtak meg a második kötet végével, csak éppen nem sikerült nyomára akadni a memoárok folytatásának. Nemrég azután sor került a Caulaincourtok ősrégi kastélyának rendbehozására és a szembetűnő elhordva, vastagfedelű pléhszelencére bukkantak. Ez a szelence rejtette magában a régóta keresett emlékiratokat.

„Joga van-e az embernek...“

Az öngyilkosság gondolata sokáig érlelődött Napoleonban. Hiszen volt idő, amikor igen gyakran vetette papírra gondolatait s ezeknek a feljegyzéseknek során egy helyen az öngyilkosságról is elmélkedik:

— Joga van-e az embernek ahhoz, hogy elvegye magától az életet? Egy feltétellel mindenestre. Ha ezzel senkivel szemben sem követ el igazságtalanságot és ha az élet önmaga számára elviselhetetlen. Persze felvetődhet az a kérdés,

ezt a levelemet a császárnénak, a tárcámot pedig a benne lévő levelekkel együtt őrizze meg és adja át fiainak, hogyha majd megnő. Mondja meg a császárnénak, hogy hiszek utolsó pillanatombig az ő ragaszkodásában. Figyelmeztesse arra, hogy ez az utolsó kívánságom: igyekezzék megkapni apjától fia számára Toscanát. Apja eléggé rossz volt hozzám mindvégig, legalább ezt az utolsó kérésemet remélhetőleg nem fogja megtagadni.

Hangja egyre csöndesebbé vált és időnként úgy látszott, mintha nem tudna beszélni. Ekkor már sejtette a tábornok, hogy mi történt és mindenképpen ki akart szökni a szobából, hogy segítséget hívjon. Talán még nem szivódott fel a méreg annyira, hogy reménytelen lenne a helyzet. Napoleon azonban semmiképpen sem akarta elengedni. Nincs szükségem senkire, nem akarok senkit sem látni — hajtogatta. Azután a pulzusát mutatta, hogy vajon érezhető-e már a mérreg hatása. Egyre nyugtalanabbá vált, egyszerre csak feljött:

— Milyen átok is az, ha az embernek ilyen rettenetesen erős a szervezete.

„Milyen nehéz meghalni“

Azután elárulta, hogy ópiumot vett be. Valóban: a maradékot látni is lehetett egy pohár alján. Egyszerre azonban rosszullet fogta el s rettenetes hányingert kapott. Ez még kétségbeesettebbé tette, hiszen látta, hogy gyomra nem bírta el a mérget és így az öngyilkossági kísérlet nem vezet célhoz. Egvík inger a másikat követte, és gyöngesége folyton fokozódott, végül már moc-canni sem tudott. Elhaló hangon suttozta:

— Milyen nehéz is meghalni...

Utána mély álomba merült, amelyből csak másnap délben ébredt. Első szavával Caulaincourtot hívatta. A most következő jelenetről a tábornok így számol be:

— A császár hivatott és megkérdezte: tudják-e a palotában, hogy mi történt? Valóságos kétségbeesés fogta el, amiért erős természetű vissza verte a halált, amelyet pedig úgy szeretett volna elérni nemrég. Arkifejezése beszéd közben folyton változott. Láttam, hogy nehezebbé esik a beszéd, de nem akarta abbahagyni a panaszkodást. Mindemáron másra akartam terelni a beszédet, kezdtem tehát magyarázni neki, hogy illő, sőt szükséges volna fogadnia az udvari marsallt, aki azután meccáfolhatná, ha erről az éjszakáról beszélnének odakinn. A császár belátta, hogy igazam van, karomra támaszkodva felkelt, de nem tudott lábán megállni. Gyorsan visszafeküdt tehát az ágyba és hívatta a marsallt.

„Elhatároztam, hogy élni fogok“

— Dél felé visszamentem a császárhoz. Már sokkal nyugodtabb volt. — Elhatároztam, hogy élni fogok — mondotta. — Uglátszik a halál egvejöre elkerült. Az ágyban éppúgy, mint a csatatéren. De higgva el sok bátorság kell ahhoz, hogy az ember ezek után elviselje az életet.

Eddig tart Caulaincourt beszámolója Napoleon öngyilkossági kísérletéről. Az érem másik oldala pedig: a Mária Lujzáról szóló feljegyzések a következőket mondják:

— Amikor a császárné Metternich rendeltére fiával együtt elutazott Párisból, utközben megszállt egy kisebb községben. Reggel sokáig üldögélt ágya szélén és harisnyátlan lábát a földre lógatta. Egyszerre berohant a szobába Napoleon egyik hadsegéde, aki magából kikelve üsárgolta, hogy a császár öngyilkossági kísérletet követett el. A tiszt félt szavai hatásától, nem mert tehát a császárnéra nézni és lesütötte szemét. Mária Lujza azonban félreértette a hadsegéd pillantását és a megrázó hírre csak ennyit választott:

— A lábamat nézi? Sokan mondták már azt, hogy szép lábam van...

Annvi bizonyos: ezért az asszonyért nem volt érdemes Fontainebleauban ópiumot bevenni...

Kemény István

SCALA NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TEL. 20-10

„ALIBI“

Bűnügyi világszenzáció.

Erich Stroheim, Louis Jouvet
Albert Prejean, Janny Holt
Journal! 11.30 és 3 órakor mérs. 5, 7.15, 9.15.

hogy mikor elviselhetetlen az élet. Szerintem abban a pillanatban következik ez be, mikor sok kinlódást és kellemetlenséget nyújt az ember számára. Miután azonban mindez ugyszólván pillanatonként változik és miután minden óra meghozhatja a jobb fordulatot, az embernek tulajdonképpen sohasem volna szabad végleg elhatároznia magát az öngyilkosságra. Csak egy pillanatban, a halál órájában, amikor kétségtelenül bebizonyosodott, hogy élete csak szerencsétlenséget és fájdalmat hozott.

Ez az elmélet. A gyakorlat azonban az, hogy Napoleon nem a halál órájában akarta elvetni az életet magától. Bár igaz, hogy az a pillanat, melyben ilyen kétségbeesett lépésre határozta el magát, bizonyos tekintetben a halállal volt egyértelmű.

1814. áprilisának egyik mozgalmas éjjelén történt. Miután összeomlott az oly zseniálisan előkészített hadiárat s cserbenhagyták azok, akikre mindenekfelett számított, látta, hogy nincs többé kivezető út. Délután érkezett meg hozzá Caulaincourt tábornok a hírrel, hogy a lemondás feltételeit tartalmazó okmányt már a cár is aláírta, a lemondásnak tehát most már be kell következnie.

Teljes ideg-összeomlás

Napoleon látszólag nyugodtan fogadta a hírt, de hamarosan látható jelei mutatkoztak a teljes összeomlásnak. Késő éjszakáig együtt ült Caulaincourttal, valóságos politikai végrendeletet adott át neki, egyik visszaemlékezés a másikat követte és még a kívülálló is láthatta, hogy mily szörnyű harcot vív önmagával. Caulaincourt nagy érdeklődéssel hallgatta, amit a császár mondott, csak éppen azt nem értette, hogy miért mondja azt el éppen ezen a napon és ehben elörchehaladott késő éjszakai időben. Ismétetlen indítványozta tehát, hogy térjenek pihenőre. Napoleon azonban mintha nem is hallotta volna a közbevetést, beszélt tovább, egyre idegesebben, egyre nyugtalanabban. Majd hirtelen abbahagyta a múlt felelevenítését, elbucszott a tábornoktól, de lelkére kötötte, hogy maradjon a közelben, mert az éjszaka folyamán még hivatni fogja.

— Három óra tájban csakugyan hivatott — kezdte feljegyzéseit Caulaincourt. — A császár az ágyban feküdt, a lámpa gvenge fénnel világította meg a szobát.

A tábornok nem tudta elrejtteni könnyeit, de igen megindultnak látszott a császár is. Egy darabig hallgattak, azután a császár újból megszólalt:

— Én nemsokára már nem leszek. Vigye el

HIREK

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lej || Negyedévre 210 lej
Félévre . . . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

Nagy cipőben, — kicsi lány...

Amerika, a fantasztikus statisztikák és megállapítások hazája minden héten produkál valami meglepő szenzációt. Kimutatást láttunk például arról, hogy a gangszterek hány esetben sütötték el revolverüket a bűlvezgőjüktől összesen hány helyreget áztattak le borítékjól, hány asszony lett hütlén férjéhez stb. Most megállapították, hogy a nőknek évről-évre nagyobb lesz a lába. Szóval, hogy nagylábon élnek. Az öreg Európa lakói nem nagyon kérkedhetnek azzal, hogy sok mindent előbb tudnak meg, mint az amerikaiak, de ezt az érve nem hagyjuk fölünk elvitatni: nálunk a nők már régen nagylábon élnek!

Az Egyesült-Államok cipőgyárosainak szövetsége pontos megfigyelések nyomán rájött arra, hogy két évvel ezelőtől méz a hölgyek lábában az ötös számú cipőt viselték, múlt évben a hatos fogyott, ma már a nyolcas számú és — bár hihetetlenül hangzik — de a kilenccst is egyre többen vásárolják, mint az eddigi számok. Kétségtelen, hogy a sportolás következtében nagybőrdött meg a nők lába és így kénytelenek nagyobb cipőt is vásárolni. Rémes érzés lehet! A nők általában szeretnek kis lábú cipőket, és most hirtelen minden cipővásárlás kiderül a való, hogy nincs többé kis láb! A modern cipészeti ipar most azon fáradozik, hogy elérje a hölgyek megnagyobbodott lábát. A nők „kicsi” cipőjébe és díszítéseikkel, szallagokkal takarja a sportolástól kifáradott lábfejeket. Fröcsök, azon senkisésem fáradozik, hogy a nagylábon-élésről leszoktassák a szép nemet...

ZÜRICH TÖZSZEZÁRLAT: Páris 11.79 és háromnegyed, London 20.85, Newyork 445.37, Brüsszel 75.80, Milánó 23.43, Amszterdam 237.90, Berlin 178.75, Szófia 540, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

Az angol anvakirályné magyar képvisérlése. Londonból jelentik: Mary özvegy anvakirályné pénteken látogatást tett Károlyi — Széchenyi grófnő festményein londoni tárlatán és megvásárolt két festményt, közülük anvai nagyanyjának, Phédev Klau-dina erdélyi származású grófnőnek portréját.

Párisba érkezett a német nagykövet. Párisból jelentik: Welzeck gróf nársi német nagykövet hosszabb távollét után visszaérkezett Párisba.

Potemkin Isztambulban. Isztambulból jelentik: Potemkin helyettes szovjet külügyi népbiztos délelőtt Ankarából jövet Isztambulba érkezett. A helyettes szovjet külügyminiszter és az illetékes török politika-lakörök között lefolyt tárgyalásokról eddig nem adtak ki semmiféle hivatalos jelentést.

Szeged város díszpolgárává választották Teleki gróf magyar miniszterelnököt. Szegedről jelentik: Szeged városa díszpolgárává választotta Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt. Szombaton a szegedi vá-lasztónőváros nénes küldöttsége kereste fel a ma-gyar miniszterelnököt és átnyújtották neki Szeged vá-roz díszpolgári oklevelét.

Iskolai és közhivatali szünet lesz május 9-én. Bucurestiből jelentik: Május 9-én, I. Carol király, Ro-mánia első uralkodójának emlékére rendezendő ünne-péség alkalmából a közhivatalokban teljes munkaszü-ne-tet tartanak. Ezen a napon az iskolákban is szünetel a tanítás.

Azoknak figyelmébe akiknek nincs állampol-gárságuk! Az aradi állambiz. onszági hivatal felszólítja mindazokat az állampolgársággal nem rendelkezőket, akiknek az elmúlt hetek folyamán a lapokban közzé-tett hirdetések alapján jelentkezniük kellett volna a szigorancán, de azt elmulasztották, hogy legkésőbb 1939. május 10-ig a közhivataloknál, a hivatalos órák alatt jelenkezzenek az állambiz. onszági hivatal 44-es számu szobájában helyzetük tisztázása céljából, mert azokat, akik ezen felszólításnak nem tesznek eleget, kényszer-lakhelyre szállítják.

Bruno Brehme' tüntették ki az 1939. évi német nemzeti könyvdíjjal. Berlinből jelentik: Bruno Brehme-t, a kiváló német író, aki nevét az osztrák—magyar monarchia összeomlásáról írt, magyar nyelven is meg-jelent regénytrilógiájával az egész világon ismerté tette, nagy kitüntetés érte. Bruno Brehme-et ugyanis az 1939-es német nemzeti könyvdíjjal tüntették ki, amit széleskörű tudásra alapozott író működésével méltán meg is érdemel.

Tóth Tihamér a ravatalon. Budapestről jelen-tik: A váratlanul elhunyt Tóth Tihamér dr. veszprémi püspök holttestét szombaton délelőtt az Egyetem-templomban ravatalozták fel.

Emlékbélyeg a newyorki világkiállítás alkalmá-ból. Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága elhatározta, hogy emlékbélyeget bocsát ki abból az alkalomból, hogy Románia részt vett az 1939-es évi newyorki világkiállításon.

Angol lányok és fiuk tüntetése az alsóház folyosóján

Londonból jelentik: Néhány ifjú szónok a folyo-sóra siető képviselők előtt beszédet tartott és kö-zölte velük az angol fiatalság véleményét, hangoz-tatván, hogy az angol ifjuság akkor is tudja, mi a hazája iránti kötelesség és tudja, hogyan kell visel-kednie, amikor a hazát veszély fenyegeti. Ha nem is kötelezik őket a szigetországban eddig ismeretlen módszerekkel katonai szolgálatra. Ez a rendszer — hangoztatták — nem fér össze az angol nevelés szel-lemével s nem hallandók a Középeurópában divatos katonai metódusok bábjai lenni.

A Tisza vizébe fulladt három hosszumező fi-a-talemler. Máramarosszigetről jelentik: Három fiatal-ember holttestét vetette partra a Tisza. A holttestekre egy határőrjárat akadott rá s a náluk talált iratokból megállapították személyazonosságukat. Kósa Kornél, Kántor Lajos és Tarjai Béla, mindhárom 22 éves, hosszumezői fiatalemberek, uszva akartak a Tisza má-sik partiára jutni. Közben szivgörcsöt kaptak a der-mesztő hideg vízben s mindhárom a mély folyóban lelték halálukat.

Egy próbavásárlás meggyőzi önt,
hogyan jó a
SZMUTNY
nődivat és kelengycsárhá ában, S. r. Melianu 2-4
f. nyomt. jót. o'csón vásárolhat.

Pörüljárt szélhámosok. Bucurestiből jelentik: Az állambiz. onszági hivatal közegrel letartóztatták N. Milu-lescu és Gheorghiu Eugen egyéneket, akik egy fiktív hivatal, az ugynevezett Nemzeti kultúra és propa-gandahivatal, Paulescu dr. nevében magán- és állami vállalatoknál broszúrákat helyeztek el borsos árakon, fővábbá szubvenciókat vettek fel a „cégek” részére. Kitűnően be voltak szervezve és részletes kimutatást vezettek azokról a vállalatokról, amelyeket már meg-károsítottak és azokról, amelyeket ezután akartak meg-zarolni.

A Goldschmidt Bank sorsjegyszálya

értesíti azokat a sorsjegyjátekosokat, akik bevonulás, elutasítás, vagy más okokból nem tudták a múlt hó-napi, II-ik osztályu sorsjegyüket kiváltani, hogy a most kezdődő, 3-ik osztályu húzásra a régi számukat ismét rendelkezésükre bocsátjuk azzal a kedvezmény-nel, hogy az elmaradt második osztályu befizetési összeget két részletben fizethetik, vagyis a 3-ik és 4-ik osztályban 300—300.— leiert kapiák a sorsjegyet. Ugyanezt a kedvezményt adjuk azon vevőinknek is, akik valamelyik trafikból, vagy ügynökeinktől veték a sorsjegyet. Húzás május 15-én lesz.

Koszorúmegváltás. Özv. Lakatos Mihályné el-halálózása alkalmából koszorúmegváltás címen a Sze-retotház javára Aszódj Ignác és családja 200.— leit adományozott.

Nehez feladat

— Kérem, elemezze ezt az írást. A meny-asszonyom és szeretném a jellemét megis-merni.

A NYÁRI SZEZON ÉS A DIVAT. Múlt vasárnapj számunkban jelentettük, hogy a küszöbön álló nyári szezonban ismét az imprimé lesz a divat. Arról is be-számoltunk cikkünkben, hogy a népszerű MOTIU divatruház erre az alkalomra dusan felszerelte rak-tárát szebbnél-szebb anyagokkal, amelyek mindenütt ál-talános meglepetést fognak kelteni. Most újabban ar-ról értesültünk, hogy a nagy érdeklődésre való te-kintettel a cég elhatározta, hogy május 8-ától kezdve olcsó „imprimé-hónapot” rendez, mely idő alatt ugy a készpénz, mint a Constum-vevők 10 százalékos kedvez-ményben részesülnek. A Motiu-cég akciót és minden ezzel kapcsolatos intézkedéseit mindig az eredeti öt-letesség jellemzi és ez a magyarázata annak az álta-lános érdeklődésnek, amely a divatruház akciót min-den esetben kíséri.

A MARATHONI HŐSÖK NYOMA-BAN. Athén. Azok az ásatások, amelyet a marathoni harcmezőn végeznek, olyan fegyvere-ket hoztak napvilágra, amelyekről a régészek meg-állapították, hogy spártai harcosokéi voltak. Való-szerűnek tartják, hogy rövidesen megtalálják an-ak a 300 hősnek a sírját, akik a thermopylai harc-ban Krisztus előtt 480-ban estek el. (Rador.)

Pacha püspök a „Kis Vasárnap”-ról. Dr. Pacha Agoston temesvári megyéspüspök a legmelegebb ro-konszerv hangján emlékezik meg az aradi „Vasárnap” kezdeményezéséről; tartalmaz, színes gyermeklapot ad ni a gyermekek kezébe. A megyéspüspök legutóbb fő-pásztori körlevelében a következőkben emlékezik meg az új nagyvárvelevű időszak gyermeklapjáról: „No. 97. — Az aradi kiadású „Vasárnap” mellékletekben 67. évi április hó 9-étől kezdve megjelenik a „Kis Vasárnap” gyermeklap. A vállalkozást bizalommal és jószívvel ve-zsem. A gyermeklapot pedig a magyar tanuló katoli-kus ifjuságunk kat. tanítóink után atyai szeretettel ajánlom. 1939. május 2. 1939. + Agoston, püspök.”

BÜNYGYI ELJÁRÁST INDITANAK A BUCU-RESTI ITELŐTÁBLA FŐELNÖKE ELLEN HALÁLT-GOKOZÓ SÜLYOS TESTISÉRTÉS CÍMÉN. Bucuresti-ből jelentik: Az igazságügyminiszter utasította a ro-máni törvényszék ügyészségét, hogy indítson bünygyi eljárást Nicu Alexandru, a Bucuresti-i Itelőtábla fő-elnöke ellen haláltokozó sulyos testisértés címen. A miniszter egyúttal intézkedett, hogy a bünygyi eljárás lefolytatásáig Nicu Alexandru táblai elnököt függesz-szék fel.

Goldschmidt Lipót dr. gyermekorvos el-költözött Bulev. Carol 33 szám alá. (Törvény-széknel).

Fontos változások lesznek a májusi menetrend-ben. Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága el-határozta, hogy a nyári menetrend május 14-vel lép-teti életbe. Az új menetrend jelentős változásokat fog tartalmazni, így a 201. és 202. számú Bucuresti és Kürtös között közlekedő gyorsvonatokat rapidokká alakítják át és a 21., 22. számú fogják viselni. A 401—402. számú gyorsvonatok kizárólag Bucuresti és Hal-meu között, a 403—404. számú gyorsvonatok pedig Bucuresi—Szatmár között fognak közlekedni. A jelen-lezi 407—410., valamint a 408—409. számú vonatok ut-lát, amelyek Darmanesti és Kolozsvár között közle-kelek Ilvamicán át, egészen Csernovitzig meghosszab-bitották. Valamennyi Rapid és gyorsvonat, amely Bu-curesti és Arad között közlekedik, Ploestin át a Cos-lari háromszögön keresztül fog közlekedni.

Elhízott egyéneknek reggelenként éhgyomor-ra egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést hatatosan előmozdítja, az anyagcse-rét tetemesen fokozza, a zsírmennyiséget megfelelően lepassztja és a testet könnyeddé teszi. Kérdezze meg orvosát.

Junius 10-ig meghosszabbították a hadmentes-ségi adóbevallások benyújtásának határidejét. A ko-lozsvári kivetési pénzügyigazgatóság közli, hogy a had-mentességi adó kivetéséhez szükséges A. és B. modell adóvallomások benyújtásának május 15-én lejáró ha-táridejét a pénzügyminiszterium ulabb rendelkezéssel június 10-ig meghosszabbította. Hadmentességi adóval-lomást kell benyújtaniuk a pénzügyminiszterium által kibocsájtott különleges úrlapokon mindazoknak, akik halasztást, orvosi mentesítést, vagy felmentést élvez-nek, valamint a felmentett ifjak szüleinek is. Az adó-vallomásnak illeg a felmentett, illetve a szülők vagyoni állapotáról és jövedelméről kell pontos adatokat tartalmaznia. A pénzügyigazgatóság figyelmezteti az érdekelteket, hogy a vallomásokat idejében nyújtsák be a pénzügyigazgatósághoz. A hadmentességi adó ki-róására vonatkozó rendelet a hivatalos lap április 1-i, 78-ik számában jelent meg.

Lábfájások és bokasüllyedések figyelmébe!
Talpbetétek acélból és duralumnból gipszlenomat után is. // GUMMIHARISNYÁK nagy választékban. **Lányi** orvosi műszerüzlet Neuman-palota.

Lejárt a légvédelemmel kapcsolatos nyilatkoza-tok beadási határideje. Az aradi kereskedelmi és ipar-kamara felhívja a kerületéhez tartozó kereskedelmi, ipari és pénzügyi vállalatok figyelmét arra a körül-ményre, hogy f. hó 5-ikén lejárt az a határidő, ame-lyen belül az 500.000 leinél nagyobb tőkétű társas-cégeknek s az egymillió leinél nagyobb tőkétű magáncé-geknek különböző adatokat tartalmazó nyilatkozatot kellett benyújtani a légügyi miniszteriumhoz, a hivata-los lap 1939. március hó 6-iki 55. számában az aktív és passzív védelemről szóló törvény rendelkezéssel ér-telmében.

Ujabb felvilágosítások az ingatlan-könyvecskékről

Bucuresti. Az ingatlan nyilvántartási könyvek benyújtási határideje május 23-án lejár. Azok a lakók, akik nem bocsátják a háztulajdonosok rendelkezésére a szükséges adatokat, a törvény által előírt büntetésben részesülnek. Ha az ingatlantulajdonosok ilyen esettel találkoznak, úgy beírják a vonatkozó lapra, hogy a lakó visszautasította az adatok közlését „refuza sa comunice datele cerute și sa semneze fișa”. Azokat az ingatlan-nyilvántartási könyveket, amelyeket nem töltenek ki szabályszerűen, a hatóságok visszautasítják. Aradon, — mivel meg sem kezdődött eddig, — természetesen később jár le a könyvecskéik benyújtásának határideje.

— Tiltkos öszesítőveleket miatt több szatmári diákot örökre kizártak az iskolákból, kilenc ellen hadbírósi ellátást indítottak. Szatmárról jelentik: A szatmármegyei prefektúra sajtóirodája hivatalos közleményt adott ki arról a diákközszeesküvésről, amelyben a rendőrség állambiztonsági ügyosztálya most fejezte be a vizsgálatot. A jegyzőkönyv szerint tizenegy diák, az Eminescu-liceum, a kereskedelmi iskola s a ref. gimnázium VII. osztályu növendékei, tiltkos öszesítőveleket rendeztek. Itéletet hoztak tanáraik ellen hatalomváltás esetére s államellenes dalokat készítettek. Coman Simion prefektus kihallgatta a vádlottakat szüleik, a hatóságok és az iskolák igazgatói jelenlétében s egyrésztük örökre, többet egyévre, kettőt pedig egy hétre kizárták az iskolákból. Kilenc diák ellen a kolozsvári katonai törvényszék előtt bűnügyi eljárás indult.

— Zimmermann A. okl. mérnök vállalkozó elköltözött Bv. Regina Maria 8. Bánáti Bank házába.

— Unitárius istentisztelet vasárnap Aradon. Vasárnap, pontosan déli 12 órai kezdettel unitárius istentiszteletet tart Aradon Nagy Zoltán unitárius lelkész az evangélikus templomban.

Szobafestő és mázoló-munkákat elsődrendű kivitelben legolcsóbb árak mellett vállal
SOMOGYI FESTO, vidéken is.
ARAD, CONSISTORULUI-U. 17
Iokás Grădiște, A. H. Maza-u. 25

— Alhir volt a siklói tragédia hira. Az emberi bosszu és rosszindulat jellegzetes megnyilvánulása derült ki annak a vizsgálatnak során, amelyet a bűnügyi hatóságok folytattak az aradmegyei Sikló községben történt állítólagos gyilkosság és öngyilkosság ügyében. Mint ismeretes, jelentették a csendőrségnek, hogy Vidican Todor, 38 esztendő, siklói jómódu gazdálkodó veszekedés hevében házának udvarán levő kutba dobta feleségét, majd öngyilkosságot követett el. Ő maga is a kutba ölte magát. A csendőrségi vizsgálat során kiderült, hogy a fantasztikus hangzó büntény koholmány szüleménye, amelyet nyilvánvalóan Vidican Teodor valamelyik haragosa terjesztett róla és a falusi fáma szárnyán jutott el a hír a hatósági közegekhez is. Most természetesen abban az irányban folytatódik a nyomozás, hogy ki terjesztette el a becsületes és komoly gazdálkodónak ismert Vidicanról a tragédia hírét.

LIMBECK

temetkezési vállalat
STR. GOLDIS 1.
(a Banca Românească palotájában)
költözött. TELEFON: 10-93.

— Oradea Est és Oradea Vest. A CFR-től rendelt érkezett a nagyváradi vasúti felügyelőséghez, amely közli, hogy Biharmegye több vasúti állomásának nevét megváltoztatták. A főútvonalon Várad-Velence nevét Venezia-ról Oradea Est-re. Összi állomását pedig Iosiaról Oradea Vest-re változtatták. Nagyszalonta állomásának neve Salonta Mare helyett csak Salonta marad. A többi megváltoztatott nevű kisebb állomások a vicinális vonalakon fekszenek.

— A nyílt uccán lőtte agyon magát egy lasi-i szerelmes diák. Isajból jelentik: Tegnap délután a nyílt uccán agyonlőtte magát Romulus Scriban, 22 éves, szépművészeti főiskolai hallgató, akinek édesapja előkelő ügyvéd Isajban. Romulus Scriban revolverrel szájába lőtt és a golyó pillanatok alatt végzett vele. Megállapították, hogy az öngyilkosság mögött szerelmi renyó húzódik meg. A fiatal diák szerelmes volt Elena Rauta nevű, 19 éves manikűröslányba, akit el akart venni feleségül. A fiatalember szülei elleneztek a házasságot és a boldogtalan szerelmes közben megtudta azt is, hogy szerelmese bizalmas kapcsolatot tart fenn egy idősebb gazdag lasi-i úrral. A családát nem tudta elviselni és végzett magával.

— Szatmáron ugyancsak sok nem zsidó vallásu családfo neve került be az állampolgársági névjegyzék-ből törölték listájára. Szatmárról jelentik: A szatmári járásbíróság még nem készült el teljesen a zsidó állampolgárok helyzetének felülvizsgálásával, de azt már most is meg lehet állapítani, hogy több ezer zsidó polgárt törölnek az állampolgársági névjegyzékből. Azt is tudják a városban, hogy igen sok olyan szatmári polgár is bekerült a töröltök közé, aki nem zsidó s nevén hangzása vezette félre a hatóságokat. A legtöbben ezek közül nem tudták, hogy idegen hangzásu nevük miatt a felülvizsgálandók listájára kerültek s nem tették meg a szükséges intézkedéseket ennek kijavítására. A szatmári városházára csütörtökön kétszáz törölt végzést tett át a járásbíróság, köztük több ismert keresztény családfoét is. Ezek tizenöt napon belül fellebbezhetnek a törlés ellen.

Női kalap

Volt egy idő, hogy hátracsusztott,
És előre ugrott megint,
Majd a bal fül nem tudta tőle,
Milyen idő van idekint?

Most egyelőre ott pihen
A homlokcsonton, legelül
Elkalandozik évek óta...
Csak épp' a feje nem kerül!

— Gizella-napi bucsu Arad-Gáiban. Május 7-ikén, vasárnap tartják meg az arad-gáji templom bucsuját. Az aradi plébániatemplomból körmenet indul a gáji templomhoz, ahol fél 9 órakor mise lesz, majd 10 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd, amelyet Szöcs Didák mond. Délután 3 órakor litánia, utána a fiatal-ság „Anyák Napját” ünnepli meg. Az arad-gáji római katolikus templom bucsuján előreláthatóan a hívek nagy tömege vesz részt Aradról és a külvárosokból is.

— Dr. Kilyényi bejövogvász rendelője hétfőtől Str. Alexandri 7., földszint. Új telefonszám: 2-3-4-1.

— Árlejtés a városi közüzemeknél. A városi közüzemek igazgatósága ezúton közli az érdekeltekkel, hogy Irodahelyiségekben (Muciu Scaevola-ucca 9-13.) május 16-án délelőtt 11 órakor árlejtést tart: szóbeli szabadakaratból történő felajánlás feltételével, becslés szerint 130 kg. régi Phönix és Vignoles fajtájú sinekre. Abban az esetben, ha nem történik megfelelő ajánlat, az egész mennyiség megvásárlására, részletvásárlásra vonatkozó ajánlatokat is elfogadják.

— Korda Máriát körözik Magyarországon. Budapestről jelentik: A főkapitányság körözöveletet adott ki Korda Mária filmszínésznő ellen a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni vétségért. A dévai származásu művésznő még az elmúlt év őszén egy társaságban olyan kielleneseket tett, amelyek kimerítik a vádat és ezen az alapon indult meg ellene az eljárás.

Szobafestést, mázolóást, portálfestést, homlokzat-meszelést helyben és vidéken jutányos árban vállal

Mandl Sándor
Str. Baritiu és P. Chinezul sarok. Tel. 21-82.

A Str. Metianu 2. alatt, volt Aradi Tejcarnok helyiségében

uj tejesarnokot

létesítettünk, naponta friss havasi teavaj és minden egyéb teitermék a legolcsóbb napi árakon kaphatók.

Szíves pártfogást kérnek: ERDŐS ÁRPÁDNÉ gyógyszerész özvegye és WIENER OSZKÁRNÉ

— A német kormány támogatása az export növelése érdekében. A német kormány rendeletet adott ki, amely szerint a német exportörök által külföldön hitelbe eladott exportcikkek árát a Reichsbank azonnal leszámítja és így az exportör megmenekül a devizárfolyamvesztésektől. A rendelet felsorolja azokat az államokat, amelyekbe irányuló exportra ez a kedvezmény vonatkozik. A felsorolásban Románia is szerepel.

Modern cserépkályhák

különböző színben érkeztek. Ocskakályhák átrakását, javítását, fajencburkolatok szakszerű elvégzését
vállalja: **Szabó Miklós** kályhámester
Str. Bratianu 19

— Meggyilkolta és feldarabolta áldozatát egy tizenöt éves fiú. Bucurestiből jelentik: Az „Informația” című lap megdöbbentő kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságról számol be. Eotosaniban a városka határában Sotir Bucătaru nevű tizenöt éves gyerek meggyilkolta, majd feldarabolta Catina Panaité ötven éves asszonyt. Az idősebb asszony gazdag nő hírében állott és a tizenöt éves gyerek meg akarta szerezni a vagyonát. Az özvegyasszony a közeli Măndrești községbe akart menni és a gyerek úgy tudta, hogy nagyobb összegű pénzt visz magával. Az erdőben utána lopózott, egy doronggal leütötte és — hogy a gyilkosság nyomait eltüntesse, — a magával hozott késsel feldarabolta a holttestet és szétdobálta az erdőben. A csendőrség mégis elfogta a gyilkost, aki a jelek szerint, terhelt, elmebeteg fiú. Átadták az ügyésznek.

Calinescu kormányelnök

és a bucaresti-i magyar intellektuel egy csoportjának levele

Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu miniszterelnök egy fővárosi magyar kisebbségi csoport részéről a következő és a román állam érdekeivel szolidarizáló nyilatkozatot kapta:

Alulírott magyar etnikai eredetű Bucurestiben letelepedett és minden társadalmi réteget képviselő állampolgárok ezennel bejelentjük, hogy szolidárisak vagyunk azzal a levéllel, amelyet kolozsvári nemzettestvéreink küldtek Önnek és amelyben kifejezést adtak annak az elhatározásuknak, hogy megvédik teljes erejükkel az ország függetlenségét és integritását és teszik ezt abban a tudatban, hogy ezáltal a román és magyar nép közös nemzeti érdekét szolgáljuk. Mi, bucarestii magyarok, meg vagyunk győződve arról, hogy a román és magyar parasztság érdekei teljesen azonosak és mint erdélyi magyar parasztiuk, készek vagyunk teljes erőnkkel hozzájárulni e föld és ősi hagyományainknak minden idegen támadással szemben megvédésére.

Megtörténhetik, hogy bizonyos idegen erőknek Románia és Erdély jövőjébe beavatkozását nekünk, ez ország magyar kisebbségének szemében kedvező színben tüntessék fel, mi azonban a legutóbbi nemzetközi eseményekből tudjuk, hogy a mi és a közép-európai kis népek problémáit nem lehet megoldani, csakis a mi nemzeti függetlenségünk és szabadságunk megvédése iránti szolidaritásunk utján, ha idegen erők megkísérelnék, hogy kis nézeteltéréseinket saját céljaikra használják ki.

Ezért tiltakozunk erdélyi nemzettestvéreink lelkének megmérgezése iránti kísérletek ellen és kérjük, hogy a magyarság hivatalos vezetői nyíltan foglaljanak állást minden demagóg propagandával szemben, amelyet a román állam ellen intéznek s amelynek csakis katasztrófális hatása lehet a magyar nép sorsára.

Kérjük, fogadja miniszterelnök ur biztosítékunkat, mely szerint mi magyar nemzetiségű román állampolgárok, felelősségünk tudatában, a román állam függetlenségének és integritásának megvédésében a román lelkiség mellett fogunk állani, amely — minden demagóg propaganda ellenére — ma komoly garanciája a békének és a Dunamendecze kis államai függetlenségének.

A nyilatkozatot Cziko Lőrinc, a bucarestii katolikus ifjuság elnöke, Huszár Emil, a Romániai Ujságírók Szindikátusának tagja, Szabó István, Bakay Domokos és mások írták alá.

Lear király — operalibréttóban

Firenzéből jelentik: Nagy munkával készült el a napokban Firenze nagy s egykor lázongó fia, Giovanni Papini. Az egyéniség s eredetiség hőse, az „Uomo finito” egykori tragikus lovagja — operalibrétót írt a „Lear király”-ból. Azt mondja, hogy hallatlanul szórakoztatja ez a munka s csodálja is, hogy ez a lehetőség eddig még senkinek nem jutott eszébe. Az operaszínpad különleges követelményeinek Papini librettójában — mint hírlik — csak Cordelia szerepe esett áldozatul.

— Hírek a kongregációkból. Régi katolikus hagyomány Aradon, hogy az új kongregánistákat május 14-én avatják fel: Aradon 1920. május 14-én volt az első kongregáció felavatása s azóta ez a napot itt minden évben megünneplik a kongregánisták. Az 1939-ik esztendőben 26 új kongregánistát avatnak fel e napon és Arad katolikus leányifjusága 5 napos lelkigyakorlattal készül az ünnepnapra. A lelkigyakorlatot a kiváló erdélyi papköltő, dr. Szalay Mátyás, gvergvőszem: miklósi espereséplébános tartja, így az érdeklődés általános az egész aradi római katolikus társadalom körében a papköltő magasszárnyalásu lelkigyakorlati beszédei iránt. A lelkigyakorlatok kedden, május 7-ikén, este 7 órakor kezdődnek és 13-ikán teggel 7 órakor fejeződnek be. — Itt írjuk meg, hogy az aradi Mária Kongregációk szombaton reggel tartották meg rendes havi közös szentáldozásukat.

— Hasznútevek utáni időszakokban a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” kesetlív kúrió hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhajtja és azt csakhamar fájdalommentesen levelezi. Kérdezze meg orvosát.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VASÁRNAP:

HAIÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8. Tel.: 14-90.)

KAIN gyógyszerész, Calea Banafului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu,
HÉTFŐ:

WEISZ gyógyszerész, Piata Avram Iancu 12.
IANKA gyógyszerész, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerész, Str. Mărăsesti 1.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Cornateanu földművelésügyi miniszter ismertette a kormány mezőgazdasági programját

Az állam hathatósan akar élni elővásárlási jogával — Birtolon Aurel, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke is résztvett a legfelsőbb mezőgazdasági tanács alakuló ülésén

Cornateanu Nicolae földművelésügyi miniszter elnökletével megtartotta alakuló ülését az állandó mezőgazdasági tanács. Az alakuló ülésen Cornateanu földművelésügyi miniszter nagy beszédben ismertette célkitűzéseit. Mindenekelőtt ismertette a minisztérium átszervezése során megvalósított reformokat, majd hangsúlyozta, hogy a világ gazdasági kívánalmakhoz képest ki kell alakítani a román mezőgazdasági termelés új rendjét.

A buza termelést a kormány már évek óta támogatásban részesíti és ez a politika meg is hozta a várt eredményeket. A világ buza termése ebben az évben előreláthatólag nagy lesz a bevetett területek növekedése folytán és hatalmasabb tartalékkészletek vannak felhalmozva, mint tavaly. Mérészt a hazai terméskilátások igen jók. Az értékesítés tekintetében a kormány még nem döntött arról, hogy fenntartja-e a tavalyi értékesítési rendszert, vagy módosítani fogja azt. Szükségesnek tartja azonban már most kifejezni azt az aggodalmát, hogy amennyiben Románia továbbra is megmarad a buza termelés támogatásának eddigi vonalán és nem történnek intézkedések részint más termények jövedelmezőségének fejlesztése érdekében, részint a buza termelésnek csökkentésére.

Évről-évre nagyobb nehézségek merülnek majd fel a buza értékesítése terén.

A miniszter ezután a szövetkezetek tevékenységének fontosságát fejtegette, majd kijelentette, hogy

az államnak hathatósabban kell élnie elővásárlási jogával.

E célból tervbe vették, hogy az egyik agrárjellegű állami bank keretén belül külön osztályt állítsanak fel, amely a Banca Nationala támogatásával majd ezt a célkitűzést szolgálja.

A mezőgazdaság és az ipar viszonyáról szólva hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság elsőbbségi jellege semmilyen körülmények között nem állhat utójában az egyes iparok fejlődésének.

Az országnak életerős iparral kell rendelkeznie.

viszont szükség van rá, hogy igazságos arány álljon fenn a mezőgazdasági és ipari árak között. E nélkül nincs kijátás rá, hogy emelkedhessék a parasztok millióinak életszínvonala.

A miniszter ezután részletesen beszélt

a szőlőszet problémáiról

s ismertette a szőlőszet támogatásáról szóló alaplétesítésének körülményeit, valamint ennek az alapnak céljait.

A tanács ülésén Aradról jelen volt Birtolon Aurel, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, aki az ülést megelőző nap beható tanácskozást folytatott Cornateanu miniszterrel. Erről a megbeszélésekről a különböző tervek ismertetése során a miniszter beszédében két ízben is megemlékezett.

Cserépkályhák

nagy választékban

Keller József kályhás-mester-nél

Str. MARASESTI 2. szám. — JAVÍTÁST, ATRÁEÁST és CSEMPEZEST OLCSON VALLAL

Május 9-én lényegesen módosul a buzakivitel rendszere

15 ezer lei lesz a buzakiviteli prémium, megszűnik a kedvezményes fuvardíj és a belföldi minimális ár

Az „Argus” legutóbbi számának jelentése szerint a gabonaexportőrök értesítést kaptak a buza értékesítési bizottságtól, hogy május 9-től leszállították a buza kiviteli prémiumát, még pedig vagononkénti 9 ezer leiről 7 ezer leire.

Ugyancsak május 9-ikj hatállyal megszűnik a kivitelre szánt buza kedvezményes vasúti fuvar-

dija és ugyanekkor megszüntetik a buza belföldi minimális árát.

Hangsúlyozzuk, hogy május 9-ig bezárólag érvényben van úgy a 9 ezer leies buzakiviteli prémium, mint a kedvezményes vasúti tarifa és a buza belföldi minimális ára.

Átalakult a nemzeti kisipari hitelintézet

A Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent a nemzeti kisipari hitelintézet átszervezéséről szóló rendelet-törvény. Mint ismeretes, a kisipari hitelintézet létesítéséről szóló törvény 1937 április 5-ikén lépett életbe, az intézet tulajdonképeni működése azonban csak 1938. január 2-ikán kezdődött meg. Ezen idő alatt az intézet a kisiparosok részére 40 millió lei kölcsönt folyósított.

Az illetékesek megállapították, hogy az intézet nehézkesen működik és ezért úgy döntöttek, hogy azt átszervezik és mozgékonyabbá teszik. A most megjelent rendelet-törvény értelmében az intézet ezentúl a „Kisiparosok Hitelbankja” néven működik. A régi törvény 15. és az alapszabályok 27. szakaszát olyképpen módosították, hogy a jövőben az említett pénzügyintézet a zálogként leköötött számszámokon, valamint ingatlan biztosítékokon kívül bármilyen más reális, vagy személyi

biztosítékot elfogadhat. Ez az intézkedés azért történt, mert megállapítást nyert, hogy a kisiparosoknak csak egy része tudja a régi törvény által kért biztosítékokat megadni. Nehézséget képezett a régi törvénynek az az intézkedése is, amely biztosítékképpen első helyen való betáblázást követelt. Az új rendelet-törvény értelmében második helyen lévő betáblázás is elfogadható, ha az ingatlan értéke megfelelő fedezetet jelent.

Az új rendelet-törvény felhatalmazza az Iparosok Hitelbankját, hogy bármilyen szövetkezettel üzleti összeköttetésbe lépjen és megszünteti a vele összeköttetésben lévő szövetkezeteknek azt a kötelezettségét, hogy alantőkésük 5 százalékát jegyezzék le az Iparosok Hitelbankja részvényeire és minden évben a tartalékalap gyarapítására szánt összegek 25 százalékát jegyezzék le erre a célra.

Fontos ujtás az is, hogy az Iparosok Hitelbankja ingatlanokat is vásárolhat, műhelyek létesítésének céljaira és ezeket az ingatlanokat kedvező feltételek mellett adhatja el a kisiparosoknak.

— Meghalt Fleissig Sándor, az Angol-Magyar Bank volt vezérigazgatója. Budapestről jelentik: Fleissig Sándor, a magyar közgazdasági élet egyik jellegzetes alakja, az Angol-Magyar Bank volt vezérigazgatója tegnap 70 éves korában Budapesten elhunyt. Az elhunyt, 35 éven keresztül nagy szerepet játszott a tőzsdén, amelynek hosszú időn keresztül elnöke is volt.

A szeszmonopoltörvény újabb módosítását tervezik

A szesz-monopol törvény 1939. április elsején életbe léptetett módosítása új helyzet előállította nemcsak az érdekelt kereskedőket és gyárakat, hanem az ellenőrző hivatalos közegeket is. Sok jel arra mutat, hogy a pénzügyminisztérium az április elseji módosítást a jelenlegi formájában nem fogja fenntartani és így rövidesen új adózási rendszer életbeléptetésére lehetünk elkészülve.

Az egyik kérdés, amely az április elseji törvényt módosítás kapcsán nyert időszerűséget, a likörgyárak megadóztatására vonatkozik.

A likörgyári szesz ára 100 literfokonként április elseje előtt 115 lei volt, amelyet e naptól kezdve 140 leire emeltek fel. Ugyanakkor a negyven fokos monopólpálinka és házi szesz árát — 100 literfokra átszámítva — 98 leiről mindössze 108 leire emelték.

Ez a nagy árkülönbözöt most azt az aggodalmat keltette az ellenőrző hatóságok körében, hogy a likörgyárak egy része az olcsóbb háziszeszt és monopólpálinkát fogja üzemében felhasználni. Minthogy ily esetekben a likörgyár a felhasznált szesz mennyiségét nyilvántartásaiban fel nem tüntetheti, az eladásokat számlázás nélkül kell eszközölnie, amely esetben megtakarítja a három százalékos külön repülő-bélyegilletéket, valamint a hét ezrelékes rendes számlabélyegilletéket is. Mindezekből szakkörök szerint az az eredmény világlik ki, hogy az a likörgyár, amelyik nem az előírt drágább szeszt használja fel üzemében, a likör előállításánál literenként keréken 45 lejjel olcsóbban termel, mint az a másik likörgyáros, aki mindenben alkalmazkodik a törvényes előírásokhoz.

Ennek a helyzetnek a megszüntetése érdekében több tervezet és javaslat áll tanulmányozás alatt a pénzügyminisztériumban. Az egyik tervezet szerint le kell szállítani a likörgyártási szesz árát, ugyanakkor felemelni a monopólpálinka és háziszesz árát oly mértékben, hogy a két ár között ne legyen tíz leinél nagyobb különbözöt. Ebben az esetben már nem fizetődik ki más szesz használata a likörgyártási szesz helyett.

A másik javaslat lényege abban áll, hogy mindazoktól a likörgyáraktól, amelyek évente meghatározott likörgyári szeszt — például legkevesebb ötezer litert — át nem vesznek, vonják meg a likörgyártási engedélyt.

Kedvezményes utazás New-Yorkba

a vilákiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL, ugyszintén rendszeres utazások

**Canadába
Középamerikába
Ausztráliába
Délamerikába
Afrikába és Keletre**

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT. utazási irodáiban:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 39-89.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

MITRA Alexandru

hivatásos fordító és tolmács

haza érkezett és irodáját ismét megnyitotta

BLEV. REGELE FERDINAND 5.

Csanádi Bank épület.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye Mezőgazdasági Kamaránk új munkatervéről

Az aradi lapok a múlt héten megemlékeztek újraszervezett mezőgazdasági kamaránk alakuló üléséről s arról a nagyszabású munkatervről, amelyet az új elnök, Birtolon Aurel ez alkalommal előterjesztett. Ez az érdekes és korszerű munkaterv megérdemli, hogy gazdatársaink egy kissé részletesebben is megismerjék és hogy mielőtt belőle valami megvalósul, igyekezzenek saját érdekükben a mozgalmakba bekapcsolódni.

Érdekes újítás a Kamara új szervezetében az, hogy míg eddig a kamarák önállóan dolgoztak, azaz saját bucuresti-i központjuk irányítása és ellenőrzése mellett, addig ezentúl mint a földművelési minisztérium szervei fognak működni és pedig az eddiginél nagyobb hatáskörrel. Ennek a változásnak legjelentősebb tartalma az, hogy a megyénk területén levő négy állami gazdaság (Csála, Dohányos, Ménes-Baracka és Gurahonc) a Kamara vezetése alá kerül, amely ezeken nagyszabású vetőmagszaporítást és tenyésztésként fog folytatni. Addig, amíg megyénk szarvasmarhatenyésztése a tervbevetett tenyésztőegyesület után nem éri el azt a szintet, amely a tisztavéri tenyésztés jellegét adja meg a népies simmenthali tenyésztésnek is, a Kamara értékes szülőktől származó elválasztott, jól fejlett öthónapos bikaborjakat szándékozik a gazdáktól mintegy 5000.— leies darabonként árban átvenni és az állami gazdaságokban szakszerű tartással tovább nevelni. Ezeket a tenyészállatokat 18—20 hónapos korukban csereképen fogja a községeknek kiüregedett bikáikért átadni.

A simmenthali tenyésztő egyesület a terv szerint az egész megyére kiterjedőleg fog megszervezni az alkalmasnak talált tehén- és bikák törzskönyvezését, az utódok értékelő nyilvántartását és a nem megfelelő törzsek kiselejtezését. Amikor ez a megszervezés az egész megye területét fel fogja ölelni és kellő számú törzskönyvezett bikák nőnek fel, attól kezdve már csak a tenyésztő egyesület tagjainak törzskönyvezett bikái lesznek a köztenyésztés számára eladhatók.

A sertésenyésztés emelésére ugyancsak az állami gazdaságok értékes tenyészkanokat és kockákat fognak beszerezni az idők folyamán ügyelve arra, hogy megfelelő tenyészállatbeszerzések által a rokonenyésztésből származható elcsenevészedésnek utját el legyen vágva. Amíg a tervezett tejszövetkezetekben a gazdák rendelkezésére álló sovány tej a York tenyésztest indokolttá tenni nem fogja, addig továbbra is a mangolica tenyészirány fog vezetni.

A tervezett tejszövetkezetek tejszint fognak a nekilátott tejből készíteni, a sovány tejet a gazdáknak visszaadják és a tejszint az Aradon felállítani tervezett vágyárnak fogják beküldeni, amely egyöntetű minőségű és a külföldön, különösen a déli országokban jó áron értékesíthető teavaját fog előállítani. Ilyenformán a gazdák a mai árvizonyokat alapul véve, a feles tejet mintegy 2.50 leies áron értékesíthetik, amihez a sovány tej értéke is hozzászámítandó, amivel az értékesítés mintegy 3.— leire emelkedik.

Mind ezeknek az igen életrelvő terveknek sikeres végrehajtására természetesen nem elegendő egy jól átgondolt és felülről a gazdákra alkalmazott munkaterv. Sikereshez szükséges, hogy a Kamarának megfelelő anyagi erőforrások álljanak rendelkezésére, amelyek közül az egyiknek: az „agricol“-adók 1 százalékának felhasználása dolgában éppen mostanában folynak a tárgyalások. A sikernek egy másik az előbbinél is fontosabb feltétele az, hogy maguk a gazdák megértően egészséges közszellemmel elterelve és a kellő szakismeretekkel felszerelve kapcsolódjanak minél nagyobb számban a mozgalmakba, mert például hiába van meg a tejszövetkezeti hálózat, ha a gazdák nem vesznek részt kellő számban, ha a szállított tej nem megfelelő minőségű; a központonban termelt vaj mennyisége nem lesz elegendő, minősége nem lesz megfelelő és az export után való értékesítés nem hozza meg a gazdáknak az előirányzott hasznot. A most elérhetőnek látszó 3 leies literenkénti értékesítés a városoktól távolabb fekvő tehenészetek számára csak akkor jelent jövedelmesebb termelést, ha a tehének tejlöképessége és takarmányozásuk megfelel a teljes szakszerűség követelményeinek és ha a sertésenyésztésben a sovány tej felhasználása hasonló szükségessé válik.

Ezért igen fontos dolog az, hogy addig is, amíg a Kamara terve megvalósulásra nem kerülnek, gazdaköreink tartásuk felszínén mindezeket a kérdéseket és buzdítsák rajta arra, hogy szakismereteiket a tejtartás, valamint a sertés- és tenyésztest terén minden kínálkozó alkalommal gyarapítsák, hogy kellő szellemi felkészültséggel vehessenek részt megyénk közhasznú gazdasági mozgalmában.

Félmillió lei-ig terjedő összegek küldhetők postautalványon

A posta vezérigazgatósága körlevelet bocsátott ki, amelynek értelmében a postahivatalok ezentúl 100 ezer leien felüli összegeket is felvehetnek postautalvánnyal való továbbításra. A rendelet értelmében postautalvánnyal legfeljebb egy félmillió leig terjedő összeg küldhető, de a 100 ezer leien felüli összegek rendelkezés helye csak megyeszékhely lehet.

Előre nem látott
esemény megakadályozta, hogy résztvegyen.

19. SORSJÁTEK ELSŐ KÉT OSZTÁLYÁNAK a húzásán?

Ez nem akadály hogy

részvehessen az UTOLSÓ KÉT osztály húzásán,
amikor számos nyerelemény kerül szétosztásra, amelyek összege **309.6000.000 lei.**

ALLAMI SORSJÁTEK

A III. osztály, húzása, május 15. előtt, keresse fel kedvelt sorsjegyáru-dórákat és kérdezze meg, milyen feltételek mellett vehet részt az Állami Sorsjáték húzásain.

A 100 ezer leien felüli összegű postautalványokkal kapcsolatban a pénzt nem viszik házhoz, hanem csak értesítést küldenek és az összeget a címzett a postahivatalban a postafőnök, vagy ennek megbízottja jelenlétében veheti fel. Táviratilag továbbra is csak 100 ezer leig terjedő összegek küldhetők.

Ujabb intézkedések a fogyasztási adóra kötelezett vállalatok számláiról

Az aradi pénzügyigazgatóságra miniszteri rendelet érkezett a fogyasztási adó fizetésére kötelezett vállalatok számláival kapcsolatban. A rendelet értelmében mindazok a vállalatok, amelyek fogyasztási adót kell, hogy lerójanak és melyek számláik, valamint szállítási értesítések kibocsátására kötelezettek, vagyis: a kereskedelmi málmok, a villanykörte gyárak, fémtermékek gyárjai, cement- és szén-savgyárak, valamint a szén-sav-, cement-, liszt-, petróleum-, cukor-, növényi olaj- és fémtermék-üzemek a jövőben számláikat, a szállítási értesítéseket, vagy bókákat csak törzs lappal ellátott könyvekből bocsáthatják ki. Ezeket a könyvecskéket a kivetési pénzügyigazgatóság anyagosztálya kell, hogy láttamozza. Ettől a láttamozástól függetlenül a pénzügyigazgatóság a könyvecske minden egyes lapját le kell, hogy pecsételje, még pedig olyképpen, hogy a pecsétnek egyik része a törzslapon, másik része pedig a számlán legyen. A pénzügyigazgatóság anyagosztályán könyvet fektetnek fel, amelyben külön rovatot nyitnak minden egyes érdekelt cég részére és ebben feltüntetik a cég nevét és címét, az általa gyártott, vagy forgalomba hozott áruk nemét, a láttamozott könyvecskéket, az egyes könyvecské lapjait, valamint a láttamozás időpontját. Azokban az esetekben, amikor olyan cégek könyveit láttamozzák, amelyek mellett ellen-

őrző közegek működnek, a fenti adatokat ezekkel a közegekkel közlik.

Azon vállalatok, amelyek mellett ellenőrző megbízottiak nem működnek, kötelesek külön könyvet fektetni, amelybe a könyvecské láttamozása alkalmával a pénzügyigazgatóság anyagosztályán működő tisztviselő bevezesse a láttamozott könyvecské számát, az egyes könyvecské oldal számát, valamint azokat az árukat, amelyek számlázására a könyvecskéket felhasználják. Az utonnan létesítendő nyilvántartó könyv „Megjegyzések” rovatába a láttamozást végző tisztviselő aláírja nevét, míg a könyvecské utolsó lapjára rá kell írni, hogy a láttamozást milyen számon látta jegyezték be a cég nyilvántartó könyvébe. A nyilvántartó könyvet az ellenőrző közegek rendelkezésére kell bocsátani.

A pénzügyigazgatóság egyébként csak olyan könyvecskéket láttamoz, amelyek minden egyes számláján nyomtatott cégjelzés szerepel.

= UT HELYÁRAK A RAPID-VONATOKON. Bucarestből jelentik: A CFR vezérigazgatóság elhatározta, hogy június elsejével felemeli a rapid-vonatok hely-jegyének (tike) árát. A harmadik osztályú hely-jegyek ára 30, a másodiké 50, míg az első 70 lei lesz. A hely-jeggyel kombinált gyorsvonati nőti jegyek árát így állapította meg az államvasutak igazgatósága: I.—100 km. I. osztály 130, II. o. 90, III. o. 59 lei; 101—200 km. között I. o. 170, II. o. 120, III. o. 60 lei; 201—300 km. I. o. 200, II. o. 150, III. o. 70 lei; 301—400 km. I. o. 230, II. o. 170, III. o. 80 lei; 400 kilométeren felül I. o. 260, II. o. 180, III. o. 90 lei.

= A Csehszlovákiára szóló importkérésekben fel kell tüntetni, hogy mely csehszlovák tartományból történik az import. A második évnegyedre szóló importkérésekkel kapcsolatban a legtöbb importőr a volt csehszlovák területekről szóló importtételinél egyszerűen „Csehszlovákia” szót írta be annak idején. A Külkereskedelmi Irányító Igazgatóság most figyelemzteti ezeket az importőröket, hogy közöljék, hogy az importot mely csehszlovák tartományból akarják, tekintve, hogy a különböző csehszlovák tartományok különböző fizetési rendszerek érvényesek.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Az alsószoknya meg a madeira

Hisz a baj csak ott kezdődik, hogy a régi madeirás alsószoknyáink, vagy — horribile dictu! — bugyogóink nincsenek már meg. Mert ha megvolnának... Hol volna akkor hiba? Ugyanis a madeira olyan drága, hogy az valami borzasztó, már pedig divat és ez ellen nincs olyan fórum, amely appellálni tudna. Istenem, ha még meglenének gyerekkorunkból oly jólismert, nagymamáinknak, vagy anyáinknak akkor annyira irigyelt magas, halcsontos-nyaku, madeirás, hosszú, puffos ujju bluzai!

Egyszóval nincs már meg, ne is keressük. Már pedig akkor vennünk kell! Mert olyan divat, hogy alsószoknya és madeira nélkül egyetlen lépést sem lehet tenni.

Az impriméruhák alól színes taft alsószoknya kandikál ki, az egyszintű, különösen sötétkék, vagy

Divatos szandálcipők, szandálók, fehérszandálók május 10-re
nagy választékban, olcsó áron

SÁNDOR

cipő-
aruházában
Bul. Reg. Ferd. 11

Divatposta

Rózsika. Fehér lenvászon ruháját a következő fazonra csináltassa: glocknis szoknya, rövidujjú felsőrész, sötétkék és piros tressz, vagy zsinórdísz három-négy sorban szaladion a szoknyán körül, ugyanígy a négy-szögletes kivágás körül és sötétkék-piros övet vegyen a derekára. Üdvözlét.

Tanácsstalan 22. Ha nem tisztaselyem, hanem műselyem az anyag, akkor határozottan lebeszéltem a berakott aliról, mert azt nem győznék eleget vasalni. Legszébb volna egy részekben szabott glocknis szoknya az semmiesetre sem erősítendő. A spicces kivágást madeirás, vagy csipkés fodorral díszítse, fehér bőrvet vegyen hozzá. Üdvözlét.

Falusi asszony. Egy fáradt rózsaszín georgette volna a legszebb kisleánvának, ezt végig plisszírozassa be, rövid ujjal, sajtájából megkötött keskeny övvel és a bal mell fölött egy színes ráhimzett rózsakoszoru, vagy egyéb kis virágcsokorral. Nagyon szép és elegáns ruha fiatalabb leánykáknak és minden-hova felveheti. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körút 35., küldiék.

Modern arcárolás, hajszálak, szemölcsök, bőrgyógyászat, **FELTER KOZMETIKA**, STR. EMINESCU 10.

Heti étlan

HÉTFŐ. Ebéd: Gulyásleves, stíriai metélt, alma, Vacsora: Gombás tojás, fejes saláta, sajt.

KEDD. Ebéd: Tyukleves, tyúk tormamártással, diós perecek, Vacsora: Spárga vajban, tejszeles-turó.

SZERDA. Ebéd: Burgonyaleves, töltött rostélyos, párolt rizs, kompót, Vacsora: Vegyesfelvágott, vaj, hónapos retek, narancs.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rizsleves, párolt felsál-szelet, keltőrelék, mákosrétes, Vacsora: Virstli tormával, töltött burgonya, kompót.

PÉNTEK. Ebéd: Tejszeles bableves, turógombóc, gyümölcs, Vacsora: Vaj, sajt, szardínia, tea, retek, gyümölcs.

SZOMBAT. Ebéd: Borsópüré leves, naturszelet, parai, palacsinta, Vacsora: Hidegsült saláta, alma.

VASÁRNAP. Ebéd: Becsinált leves, csirkesült, gombásrizs, savanyu, csokoládé felfújt, Vacsora: Libamáj hidegen, burgonya, kompót.

Konyhatilkok

Burgonyalángos. Félkiló lisztből, két deka élesztőből kovászt készítünk félkiló szép burgonyát megfőzünk, ha megfőtt megtisztítjuk és szitán áttörjük és akkor hozzáadjuk a megkelt kovászt és ha kell, még lisztet, hogy egy kb. olyan tésztafát kapjunk, mint a dióspatkóé, de talán egy kicsit keményebbre és akkor egy fél óráig pihenni hagyjuk, azután egy ujjnyi vastagra kinyújtjuk, nagyobb kockákra vágjuk, azután palacsintásütőben kevés zsíron hirtelen megsütjük.

Mokka-szeletek. Husz deka porcukrot, 5 tojás sárgáját, 5 kanál lisztet, 1 kanál igen erős feketekávé krémé főzünk és ha kihült, hozzáadunk 15 deka vajat, de előzőleg jól kikeverjük a vajat és azután adjuk a krémhez. Azután veszünk kb. hat szép kerek, nagyobb karlsbadi ostant és a krémet rákenjük és mikor már mindet megkentük és egymásra rakjuk, a tetejét bevonjuk pirított cukorral. Másnap, mikor az ostanta már megpuhult, szép szeleteket vágunk.

fekete ruha alól egy keskeny madeirás csik, a nagyon merészvonalu és feltűnő ruhák alól pedig színes, rózsaszín, meg halványkék, kinek mihez kedve van. (ami az arcszínéhez illik...)

Valamelyik nap szembejön velem egy feltűnően elegáns hölgy, fekete maroccaín glocknis ruhában, természetesen az elmaradhatatlan fehér — jelen esetben csipke — alsószoknyaként ható bordúrt itt is kilátszott. Egy jókedvű inasgyerek utánarohan, miután kellőképen megbámulta és odakiáltja neki: Naecsa! kilóg az alsószoknyája! Mire a hölgy jókedvűen azt felelte neki: Tudom fiam, én hagytam lógva! Ez azután óriási derűtséget keltett.

A madeira ma olyan divatos, mint mit mondjak?: a bridzs, vagy a rómi. Mindenki ezt hordja. A madeirás bluzok 1939. tavasza non plus ultra. Nem olcsó mulatság, mert egy szép anyag métere bizony belekerül 8-900 leibe. (Még jó, hogy kapni lehet.)

Elmesélek egy nagyon szép modellt madeirás anyaggal kombinálva: sötétkék alapon fehérmin-tás tisztaselyem imprimé berakott szoknya, boleró, hozzá fehér gyönyörű anyagu madeirás rövidujju, bubigalléros bluz, keskeny piros öv. „Cukor“ volt az egész összeállítás.

Meggy-lepény. Hat tojás sárgáját 15 deka vajjal jól kikeverünk, 15 deka lisztet, egy kevés szodabjarcbonát, vagy lehet sütőport, két tételt kanál porcukrot jól összedolgozunk és végül a hat tojás keményre felvert habját adjuk hozzá. Kikent és kimorzsázott tepsi-be tesszük és a kimagozott meggyet, vagy cseresznyét szépen sorjában telerakjuk és a tetejét dióscukorral meghintjük. Szép pirosra sütjük és ha kisült, szép egyforma kockákra szeleteljük.

Weinfeld Rózszi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Kötelezővé tették a 2—18 éves gyermekek vörhenyelleni oltását

Tizenötezer esemben kell Aradon alkalmazni a visszamenőleg bevezetett védőoltást

Fontos utasítás érkezett a közegészségügyi minisztériumból Aradváros főorvosi hivatalához: az egészségügyi kormány bevezette a 2—18 évig terjedő korban levő gyermekek kötelező vörhenyoltásának rendszerét. Eddig csak himlő ellen oltották kötelező módon a gyermekeket, úgy hogy az ujonnan bevezetett kötelező vörheny oltást most visszamenőleg alkalmazzzák, amilyen módon körülbelül 15 ezer gyermeket és ifjút érint.

Ez a rendelkezés nagy munkateljesítményt hárt a város egészségügyi szolgálatára, mert az új rendszer alkalmazásának első

feltétele az oltásra kötelezettek összeírása. Ez, tekintettel a 15 ezer főre tehető beoltandó gyermekek számára, külön felkészültséget igényel, az oltások keresztülvitele pedig külön nehéz feladatra lesz az aradi hivatalos orvosi szolgálatnak. Éppen ezért dr. Cotioiu Romuald városi főorvos szombat délutánra érkezőre hívta össze a város hatósági orvosait, akikkel megbeszélte a nagyszabású oltási munka elvégzésének feltételeit. A város főorvosa ezután fordul Arad közönségéhez és kéri, hogy a szülők fogadják megértéssel ezt a nagyhorderejű újítást.

Fantasztikus detektívdráma egy amerikai kórházban

Newyork. Arkansas államban John Eversnek óriási földbirtoka volt, amelyen évek óta mintagazdálkodást folytatott, Evers tüdőgyulladásban megbetegedett és kórházba szállították. Állapota egyre súlyosbodott és az orvosok már feadtak minden reményt. A haldokló betegágyánál konziliumot tartottak és elhatározták, hogy utolsó kísérletként megpróbálkoznak egy új gyógyszerrel, melyet még emberen nem próbáltak ki. A beteg meggyógyult, de önkívületi állapotba került a gyógyszer hatása alatt és az érdeklődő orvosok és ápolónők előtt borzalmas leleplezésekkel szolgált önmagáról.

Az eszméletlen ember vallomásaiból egész bünténysorozat képe bontakozik ki. Kiderült, hogy 8 év előtt egy Jack Baldrige nevű fegyenc megszökött a cellájából. Megfojtotta az őret, elszedte a revolverét és menekülés köz-

ben négy fegyháztört lelőtt. A rendőrség hónapokon át kutatott a szökött fegyenc után, de nem sikerült kézrekeríteni.

Baldrige menekülés közben találkozott egy ügynővel, akit megölt, hogy igazoló irásainak birtokába jusson. Baldrige most már a meggyilkolt ügynök irásaival a kezében mint John Evers folytatta életét. Arkansasban óriási birtokot vásárolt és olyan jól gazdálkodott, hogy rövid néhány év alatt milliókat szerzett.

Mindenki tisztelte a gazdag farmert, akit a becsületesség mintaképének tartottak. Alkalmasint soha sem jöttek volna rá büneire, ha a kórházban az N. B. 693 hatása alatt nem vall be mindent a nyilvánosság előtt. Az új gyógyszer megmentette életét, viszont ugyanakkor az igazságszolgáltatás kezére juttatta a szökött fegyencet, akire most biztos halál vár a villamosszékben.

Mi lesz a sorsa a prágai arany-alapnak?

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi szlovák lapokat igen élénken foglalkoztatja a Pozsony és Prága között kitört újabb perlekedés. A függetlenné vált Szlovákia a Prágában székelő s így Németországba került, jelenleg felszámolás előtt álló Csehszlovák Nemzeti Banktól bizonyos mennyiségű aranyat és devizakészletet követel, mint a maga részesedését a volt közös állami vagyonból. Prága tizenkét százalékot ajánlott fel, a szlovák kormány azonban a lakosság számára alapján kiszámított kulcs szerint a prágai bank aranykészletének és devizáinak tizenhét százalékára tart igényt. Ezenkívül Pozsony a prágai postatakarékpénztár szlovákiai betéteinek visszaküldését is sürgeti. Prágai körök szerint csakis akkor hajlandók a szlovák követeléseknek engedni, ha Pozsony átveszi a volt Csehszlovák állam passzíváinak ráeső részét is.

Két férjét, vőlegényét és 9 éves fiát gyilkolta meg egy johannesburgi ápolónő

Johannesburg. Hátborzongató bestialitással elkövetett gyilkosságok tettesét leplezték le Johannesburgban. Egy Daisy de Melkein nevű ápolónő két férjét gyilkolta meg, azután a vőlegényével végzett és végül 9 éves fiát gyilkolta meg. Az ápolónő mindegyik férjével a legharmónikusabb házaseletet élte, legalább is így tudták ezt az ismerősök és egyáltalán nem csodálkoztak azon, hogy Daisy de Melkein egyik férje a másik után hal meg.

A gyilkosságok leleplezése után kiderült, hogy Daisy de Melkein különös varázst gyakorolt a betegekre. A legsúlyosabb betegek csak azt kérték, hogy Daisy de Melkein ápolja őket.

A négy gyilkosságot husz év leforgása alatt követte el.

A négyszeres gyilkos ápolónőt halálra ítélték és a johannesburgi börtönben akasztották fel.

Amatőr fényképezők! INGYEN előhívjuk a nálunk vásárolt filmeket és lemezeket és „FOTO SPORT” Str. Eminescu 2.
olcsón készítünk kópiákat és nagyítást. Színes filmek kaphatók

SPORT KÖZLÖNY

Marksteiner játszik középcsatárt a Jugoszlávia elleni válogatott csapatban

— írja egyik fővárosi lap

București. Az egyik fővárosi lap közlése szerint Barátky Gyula, a válogatott csapat középcsatára gyomormérgezésben megbetegedett és így vasárnap nem játszhat a jugoszláv válogatott ellen. A lap beavatott helyről nyert értesülés szerint közli, hogy Barátky Marksteiner, a Ripensia Aradról elszármazott fiatal csatára fogja helyettesíteni, aki Marcu néven szerepel a temesvári csapatban. Marcu vagy középcsatárt játszik, vagy pedig Bodola lesz a középcsatár és esetében Marcu a bal-összekötő helyén szerepel.

Fentiek alapján tehát Scarpi olasz bíró sipeljére a jugoszláv válogatott ellen a következő román együttes áll ki:

Pavlovici (Ripensia) — Bürger (Ripensia), Sfera (Venus), — Vintila (Rapid), Feraru (Venus), Demetrovici (Venus) — Orza (Venus), Ploesteanu (Venus), Marcu (Ripensia), Bodola (Venus), Dobay (Ripensia).

A csapatban tehát 6 Venus, 4 Ripensia és 1 Rapid játékos szerepel.

Hétfőn állítják össze a Rapid elleni AMEFA csapatot

Sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg a soronkövetkező nemzeti bajnoki mérkőzés iránt, amelyen a bucarești Rapidot látja vendégül az aradi munkáscsapat. A Rapid játékosainak képességeit a közönség jól ismeri és az exvasutasokat csak igen ritkán sikerült a piros-feketéknek legyőzniük. Ezalkalommal is nagy harc várható a mindkét csapat számára fontos bajnoki pontokért és a mérkőzés győztesét megjósolni alig lehetséges. Az AMEFA ezen a héten folytatott előkészületeit hétfőn délután fejezi be kiadós edzéssel és akkor kerül sor a csapat összeállítására is.

Válogató edzést rendez az aradi tekeszövetség

Az országos tekeszövetség aradi tagozata a jövő hét folyamán szerdán, május 10-én és pénteken, május 12-én este 9 órai kezdettel a CAA tekepályáin nagy triált rendez. Ezen alakul ki majd az a válogatott csapat, amely a közeljövőben Temesváron az ottani válogatott ellen a revansmérkőzést megvívja. A triálra a következő játékosok hivatalosak:

CAA: Macian, Böszörményi, Schmelzer, Pálffy, Szabó, Szalma.

Infrăiirea: Pascu, Csiky, Magyar, Hanga, Kertész.

Prietenii: Curila, Klug, Wittner, Albrezky.

Tricolor: Balla, Macskásy I., Rózsa.

A elsőosztályu bajnokság állása:

Az alkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi műsorán érdekes mérkőzések szerepelnek, amelyek kimenetele lényeges eltolódásokat idézhet elő a bajnoki táblázaton. A Mica-elsősege vilán felül áll, a helyezésekért folyó küzdelmek azonban többhelyen okozhatnak le-, illetve feltolódást a bajnoki táblán. A táblázat a vasárnapi forduló előtt a következő:

1. Mica	20	18	—	2	116	17	36
2. Olimpia	18	13	2	3	65	27	28
3. Titanus	20	11	4	5	43	33	26
4. SGA	20	10	4	6	39	42	24
5. CAA	19	9	1	9	35	34	19
6. Crișana	18	7	3	8	36	47	17
7. Tricolor	18	8	1	9	32	31	17
8. Unirea	17	5	5	7	32	39	15
9. Astra	17	5	5	7	31	27	15
10. Ințelegerea	19	6	2	11	27	41	14
11. Gaiana	18	3	6	9	18	75	12
12. Hakoah	21	3	5	13	28	60	11
13. Transilvania	18	4	2	12	24	53	10

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., félemelet, a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

A belügyminisztérium nem engedélyezte a Kispest brassói és kolozsvári mérkőzését

Ploestiben játszik a Kispest vasárnap a kolozsvári Victoriával.

București. A belügyminisztérium nem engedélyezte, illetve letiltotta a Kispest labdarúgó csapat kolozsvári és brassói mérkőzését. Ezzel szemben, hogy a kispesti csapat a már leköött mérkőzések miatt ne károsodjék, két ploesti mérkőzést engedélyeztek számára. Kispest eszerint szombaton a Tricolorral játszott, vasárnap a kolozsvári Victoriával játszik Ploestin. A kolozsvári csapatot is ilymódon kárpótolják az elmaradt mérkőzés folytán keletkezett anyagi veszteségért. Kolozsvári sportkörökben nagy sajnálkozással fogadták a kilátó magyar csapat kolozsvári vendégjátéka elmaradásának hírére.

Az elmebetegek 6:2-re verték az ápolókat

Londonból jelentik: Lancashire elmeegyház-területének ötszáztagu ápolószemélyzete sportegyesületet alakított. Az intézetben ápolat három ezer elmebeteg leirhatatlan érdeklődéssel figyelte ápolóinak sportmérkőzéseit és a példa lelkesítő hatása alatt ők is sportegyesületbe tömörültek. Az elmebetegek labdarúgó csapata nemrég mérkőzött az ápolókkal, akiket 6:2 arányban legyőzött. A mérkőzés bírja egy sportrajongó csendes elmebeteg volt. Az orvosok állítása szerint a sport csodás erővel mozdítja elő az elmebetegek gyógyulását.

„Képesek vagyunk kapaból!”

A vasárnapi Jugoszlávia—Románia mérkőzés bevétele érdekese módon tervezik felhasználni. A szövetség ugyanis akkor, amidőn Marinescu Gabriel került az elnöki székbe, elhatározta hogy a válogatott mérkőzések jövedelméből az A) ligás exvesülteket is részesíti. A részesedést a bevétel 30 százalékában állapították meg és az A) liga 12 egyesülete minden negyedévben egyforma arányban részesül ebből az összegből.

A június 11-iki Románia—Olaszország mérkőzésre az FRFA három játékvezetőt ajánlott az olasz szövetségnek és pedig Candeville, Plützner és Krist bírót. Az olasz szövetség ezek közül kell, hogy kiválassza a mérkőzés játékvezetőjét.

Az aradi bírótisztület felhívja a vizsgáló játékvezetőket és pedig Musca, Vancea, Milancovici, Vagalau, Kradigaty, Marienut, Mara, Dorin, Barbu, Lufai és Gombos bírót, hogy vasárnap reggel pontban 8 órakor jelenjenek meg a Gloria-pályán.

A Sport és Kritika

hétfőn reggel a rendes időben rendkívül gazdag és érdekes tartalommal jelenik meg. Heilyszini tudósítás alapján ad teljesen részletes, kimerítő beszámolót a román—jugoszláv válogatott mérkőzésről, de pontosan ismerteti a B) liga, valamint a kerületi bajnokság eredményeit is. Teljes heti műsor, valamint a külföldi sporteredmények hü beszámolója egészíti ki a kedvelt sportlapot, amely minden elárulót helyen kapható.

Hétfőn utazik a Gloria Bucurestibe

A Gloria csapata az egész bajnoki idénybeli legnagyobb küzdelme előtt áll: szerdán Bucurestiben a Sp. Studentesc ellen bonyolítja le bajnoki mérkőzését, amelyen folytathatja pontszerző harcát a kiesés ellen. Természetes a Sp. Studentesc ellen csak a legjobb játékkal győzhet Bucurestiben a Gloria és a játékosokat csak a lelkesedés segítheti a fontos bajnoki pontokhoz. A Gloria Bucurestiben a következő csapattal áll ki: Theimer — Vargassy, Volenfir — Codrean, Mikóci, Micola — Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea. A csapattal, amely hétfőn este utazik Bucurestibe, Barbu II. is elmegy.

Koszorumegváltások dr. Pazsiny Bonaventura ravalalára

Pazsiny Bonaventura dr. elhunyt minorita rendfőnök emlékére koszorumegváltás címén már jelentős összeg gyűlt össze, amely ezen a nyáron biztosítja majd néhány szegény gyermek gondatlan nyaraltatását. Koszorumegváltás címén az aradi Szociális Misszió Társulathoz a következő összegeket jutatták el, amelyet az emberbaráti egyesület ezuton nyugtáz köszönettel:

Hady Antal és neje 500 lei, Pozsgay István dr. 200, özv. Robitsek Lajosné 200, Tüdös Béláné 100, Kara Győző és neje 100, Zubor Imre dr. 200, Mikolás Kamilla 1000 lei, Kelly István 100, özv. Waldeck Gáspárné 100 lei.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

**HAMBURG BÓL
NEW YORK BA**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsjárókkal.

Nem gondolná, hogy nyit tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert igéretcinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviselése

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-96.

ÍME EGY EMBER, AKI MEZEI MUNKÁT VÉGEZ

izmai — a mindennapi, állandó munkában — megacélosodnak. Melle — amelybe reggeltől-estig friss levegő hatol — széles és erős. Szervei jól működnek, egészsége tökéletes.

AZ IRODAI TISZTVISELŐ

Ugyanakkor, akinek háta munkája fölé görnyed, órákon át mozdulatlanul ül és elhasznált levegőt lélegzik be, egészen más körülmények között él. Epp ezért, az esetek 80 %-ban rossz a vérkeringése, mája duzzadt, székrekedésben szenved, így állandóan rossz a közérzete. Egészségi állapotát a következőkben foglalhatjuk össze: meglassult anyagcsere, azaz a mérgező anyagok és salakok tökéletlen kiválasztása. Ilyen esetekben az URODONAL kúra nagyon hasznos. Rendszeresen kiválasztja és eltávolítja az összes ártalmas anyagokat; tehermentesíti a májat, rendszeressé teszi az epe kiválasztást, dezinficiálja a beleket, rugalmassá teszi a vérereket és revitalizálja a vért.

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBÍZHATÓ MÁRKA

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, MÁJUS 7.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet közvetítése, majd: egyházi felolvasás és egyházi énekek gramofonon. 11.55: Haydn: A teremtés, oratorium. 13.15: Hírek közvetítése. 13.20: Julea Vazul zenekarának hangversenye. A hangverseny szünetében körülbelül 14: Hírek adása. Majd körülbelül: 14.30: A zene folytatása. 15.05: Vidám műsor. 15.20: Mezőgazdáknek szakelőadás. 18: Tánclemezek közvetítése. 19: Időszerű anyagok. 19.15: Alger énekes hangversenye. 19.35: Gramofonlemezek adása. 20: Operettművitányok. 21: Hangjáték. 22: Sporthírek adása. 22.15: Balajka zene közvetítése. 22.40: Harmonika és szakszofon zene közvetítése. 23: Hírek. 23.15: 24: Gramofonlemezek adása. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 11: Református istentisztelet. Predikál Victor János dr. 12: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet Cigler Károly dr. mondja. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 14.30: Operaházi Zenekar. 15: A gyermekhét. 15.15: Cigányzene. 16: Gazdáknek. 16.45: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.30: A rádió szalonzenekara. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.45: Közvetítés a Hármashatárhegyről. 19.20: Érsekuivári Városi Dalegyet. 20: A légoltalmi liga bélveg-akciója. Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Tánclemezek. 21: Sporteredmények. 21.10: „Bombázlet”. Komédia. 22.40: Hírek. 23: Az 1. honvédegyezred zenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Jazz. 1.05: Hírek.

Budapest II. 10: Görögkatolikus istentisztelet. 12.15: Suki Tóni cigányzenekara. 13.30: Opera házi Zenekar. 16: Hanglemezek. 16.45: Beszkárt zenekar. 18.50: Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik. 19.20: Felolvasás. 20.35: Thury Zsuzsa elbeszélései. 21: Hírek. 21.20: Csajkovszkij lemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 14.50: Lemezek. 17.40: Népszerű műsor. 19.30: Orosz népdalok a Kazbek bala-lajkenekar közreműködésével. 21: Népdalok. 22: Fuvószenekar. 23: Hírek. 23.15: Táncczene.

HÉTFŐ, MÁJUS 8.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Mateescu énekesnő hangversenye. 18.20: Paganav hegedűművész hangversenyének közvetítése. 18.40: Radulescu énekes hangversenye. 19: Időszerű anyag. 19.15: Cortot, Thibaud és Casals-gramofonlemezek. 20.05: Felolvasás. 20.20: Táncczene. 21: A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése.

Barbu énekesnő közreműködésével. 22: Hírek. 22.15: Schoutzo Rodica zongorázik. 22.50: Vendéglői zene közvetítése. Közben: körülbelül 23: Hírek. Majd: A zene folytatása. Utána: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 12.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13: Harangszó. 13.10: Szalonötös. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 16.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.15: „A gyermek és a könyv”. Előadás. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Cigányzene. 18.55: „Magyar beszéd — magyar hangsúly”. Előadás. 19.30: Magyar-német művészcsere. 20: „Mi a magyar nemzet?”. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.45: „A newyorki világiállítás”. Előadás. 21.15: „A költő visszanez őseire”. Előadás. 21.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek. 23: Mélyhegedű számok. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 14.30: Hanglemezek. 19.30: Német nyelvoktatás. 20.25: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Tánclemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14.10: Rádiózenekar. 17.45: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.20: Tábori Ina énekel. 19.50: Lemezek. 21: Népdalok. 21.30: Farkas zongoraművész. 22.15: Nemecek—Slatin négyes. 23.15: Lemezek.

KEDD, MÁJUS 9

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Műszaki üzenetek. 18.15: Német operettlemezek. 19: Időszaki anyag. 19.15: Lehár gramofonlemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Szláv balettzene. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek. 22.15: Saint-Saëns: Cselló- és zongoraszónata. 22.25: Luccezorszkaja énekesnő hangversenye. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Gramofon. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Magyaros nyári ruhák. Felolvasás. 11.50: Gróf Klebelsberg Kunó emléksobrának leleplezése. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó. 13.10: Zongoraszmok. 13.40: Hírek. 13.55: Énekszámok. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.20: „A gyermek és a színház és a film”. Előadás. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Hegedűszámok. 18.35: Előadás. 19.05: A MÁV István-telki főműhely Testvériség dalköre. 19.45: „Nagy Lajos és Hunyadi János Romában”. Előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.25: „Anyák napja”. Felolvasás. 21.40: „Az élet ára”. Hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Lengyel zeneszerzők művei. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.15: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15: Francia nyelvoktatás. 20.40: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 17.45: Népies zene. 18: Tanasovici Costa hegedűművész. 18.30: Lemezek. 19.20: Bolgár dalok. 19.50: Népies zene. 21: Népdalok. 21.30: Rádiózenekar. 23.15: Táncczene.

A Neptun-fürdő jegyei után kötelező látványossági illeték megszüntetését szorgalmazza a városvezetés

Emlékeztet, hogy a régebbi városvezetőségek működése alatt vita fejlődött ki arról, hogy a város tulajdonát képező Neptun-fürdő jegyei után kötelező-e a látványossági adó levonása. A város ugvanis, részben a fürdőző közönség, részben pedig saját üzleti érdekében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a partfürdő nem látványosság, legalább is abban a vonatkozásban nem, ahogy ezt a látványossági adóról szóló törvény szempontjai megkívánják. A város azonban elvesztés lett, mert a bíróság megállapította, hogy igenis a partfürdő látványosság. Mivel idén a strandiegyekre megállapított közterhek végösszege emelkedést mutat az eddig fizetett adó és illetékösszegekkel szemben, ami azt jelenti, hogy bár a város jövedelmét jelentő jegvárak változatlanok, a közönségnek mégis többet kell fizetnie, ha a Neptun-fürdőt akarja látogatni. A városvezetés már többször közbenjárt annak érdekében, hogy tekintettel az adott körülményekre, szüntessék meg a Neptun-fürdőbe szülő jegyekre kirótt látványossági adóilletéket, de erre ezideig nem érkezett érdemi válasz. Most, hogy Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes Bucurestjbe utazott, hogy ott a legfelső közigazgatási bíróság előtt a város érdekeit képviselje, emlékiratot vitt magával, amelyben a város a Neptun-jegyek látványossági adótól való mentesítését kéri és ezt a kérvényt személyesen juttatja el illetékes helyre. Remélhetőleg sikerül elintéznie, hogy ez a jegyenként 12 leiből 2 leit jelentő többlet megszűnik a közbenjárás következményeképpen. Amennyiben ez azonban nem történne meg, a városnak egészen újfajta és a mozik, illetve színházak jegyfajtájának megfelelő belépési igazolványokról kell gondoskodnia.

UJ KÖNYVEK

Ismertetés a faszizmus szociális jelentőségéről

Rendkívül érdekes füzet jelent meg német nyelven az elmúlt napokban Rómában. A füzet azt a munkát ismerteti, amelyet az olasz faszizmus a munkásság és az alkalmazottak érdekében végzett. Bevezetőjében a füzet rávilágít az 1919-beli állapotokra, majd pedig behatóan foglalkozik az új olasz szociálpolitikával, a munkabírságokkal, a faszizta párt és a munkás viszonyával és a testületi rendszerrel. Részletesen ismerteti a könyv az olasz társadalombiztosítási rendszert, az anya- és gyermekvédelmet, valamint a Dopolavoro intézményét, amely a munkás munka utáni idejének felhasználásáról és a munkás szórakoztatásáról, kirándulásairól gondoskodik. Külön fejezet foglalkozik az abessziniai hadjárattal, a munkások szerepével Abesszinia kiépítésében, majd pedig a könyv az új nagyfontosságú olasz gazdasági intézkedéseket ismerteti.

NYILTTÉR.

E rovat' alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy közvetlen a Neptun-fürdő bejáratánál május 15-ike utáni napokban, egy nagy

FAGYLALT-TERASZ-t

nyitok, ahol elsőrendű finom fagyaltkülönlegességekkel fogok a m. t. közönség rendelkezésére állani. Szíves pártfogást kér

BOIAN PÉTER cukrász

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

30 éves fiatal ember, komornyik, vagy hasonló állást keres előkelő háznál. Cim a kiadóban. 1974

Középkorú házaspár házmesternek ajánlkozik, a férfi ért a vízvezeték-szereléshez. Cimeket a kiadóba.

Perfekt szobaleány 15-re, vagy 1-re állást keres. Cimeket a kiadóba. 2092

Komoly gyermekgondozónő éves bizonyítvánnyal állást keres gyermek mellé, nappalra vagy egészen. Cimeket a kiadóba kérek. 2083

Perfekt főzőnő uriházhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Strada Sf. Gheorghie 35. 2082

Házhoz olcsón megyek mosni, vasalni, takarítani. Str. I. G. Duca 4. házmesternél. 2077

ALKALMAZÁST NYER

Táncospár keres trióhoz jó megjelenésű, magas partnert. Jelentkezni Str. Moise Nicoara 10. kapu alatt balra. 2071

Intelligens házvezetőt keres magános uriember. Cimeket a kiadóba kér. 2056

Sörkíhordót felvesz Oppenheimer sör-raktár. Str. Eminescu 15. 2080

Kifutófilu felvétetik. Ienciu-nyomda. Bul. Carol 63.

OKTATÁS

Felsőkereskedelmista diák számtanra, vagy akármilyen más tantárgyra előkészít. Cimeket a kiadóba kér. 2091

LAKÁS

Ujonnan festett háromszobás, modern lakás azonnal kiadó. Str. Bolintineanu 4. Bővebben: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand, 42. 2012

Négyszobás, összkomfortos urilakás augusztus 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Str. Mărăsești 4. 1999

Kiadó a Malul Muresului 2. sz. házban levő kétszobás, földszintes, uccai, modern lakás május 1-re. Dr. Angel. 2027

Uri magánháznál csinosan butorozott szoba különbejárattal, fürdőszoba használatlaltal azonnal kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 13. 1964

Garconlakás a belvárosban, modern, új házban előszobával és csempézett fürdőszobával, férfi vagy nő részére (házaspárnak nem) kiadó. Érdeklődni lehet: Str. Moise Nicoara 17. 2046

Új házban háromszobás, modern, összkomfortos lakás azonnalra is kiadó. Calea Radnei 14. 2047

Szépen butorozott szoba közvetlen fürdőszobával kiadó, esetleg házaspárnak is. Str. Dumbrava Rosie 27., emelet, a törvényszék mellett. 2003

Üzlethelyiség a főútvonalon, modern, új házban augusztus 1-re, vagy esetleg előbb kiadó. Cim: Bul. Reg. Ferdinand No. 9. 2045

Két különbejárati szoba, egyik butorozva, fürdőszoba használatlaltal azonnal kiadó. Str. Moise Nicoara 6. 2114

Elegánsan butorozott szoba különbejárattal, fürdőszobával kiadó. Teljesen különálló szoba. Str. Seminarului No. 1. 2110

Három uccai szobából álló erkélyes, előszobával, modern lakás augusztus elsejére kiadó. Str. Consistorului 11. Ugyan ott üzlethelyiségek azonnalra kiadók. 2112

Magas szuterén lakás, száraz, kétszobás, minden hozzávalóval azonnal kiadó. Bul. Carol 4. 2113

Kiadó augusztus 1-re kétszobás, modern földszinti lakás, fürdő- és mellékhelyiségekkel, a törvényszéki villanegyedben. Str. Dumbrava Rosie 27. 2098

Kétszobás lakás június 1-re kiadó. Str. Caragiale 1. 2097

Üzlethelyiség a főútvonalon, valamint raktárhelyiség kiadók. Reusz, Bul. Reg. Ferdinand 55. 2096

Elegánsan berendezett, modern szoba, esetleg teljes ellátással, fürdő- és előszobával azonnalra kiadó. Str. Goldis 18. II. em. 5. ajtó. 2095

Kétszobás, fürdőszobás, modern lakás kiadó. Piata Luptei No. 19. 2093

Uccai kétszoba, előszoba, mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Str. Porumbaru 16. 2090

Kétszobás, összkomfortos lakás, új viláiban, kiadó. Str. Gen. Mosoiu 10. (Patruia.) 2069

2-3 és ötszobás modern, erkélyes lakások kiadók. Eminescu-u. 30. 2075

Háromszobás, fürdőszobás lakás augusztusra kiadó. Bulevardul Carol 37. 2079

Str. Horia 3-5. (volt Szántay-palota) második emeletén azonnal is kiadó egy háromszobás, fürdőszobás, modern lakás. (Bővebben a házfelügyelőnél.) 2076

3 szoba, előszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Ioan Calvin 8. fldsz. 2067

Ötszobás modern urilakás kiadó. Str. Closca 12. 2065

Diszkrét bejárati butorozott uccai szoba május 15-től kiadó. Str. Dr. R. Veliciu 3. Érdeklődni 5-6 között. 2064

Kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Stroescu 31. Bővebben Str. Metianu 14-a. 2066

Kétszobás, fürdőszobás lakás és bevezetett borpince kiadó. Str. Bratianu 14. 2087

Kiadó 4 szobás, ujonnan alakított földszinti modern lakás. Dragalina-ut 4. (Kulturpalotával szemben.) Telefon: 27-71. 1997

Négyszobás

földszintes, ujonnan festett uri lakás és egy hat méteres u onnan padolt, világos kiadó, Str. Iosif pincehelyiség Vulcan 12

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cim a kiadóban.

Íróasztalokat veszek sürgősen megbízóim részére. Tempo, Palatul Fischer Eliz.

Modern magánvilla

belváros központjában 4 szob, hallos összkomfortos, 2 főbejárattal, parkirozott udvarral, július, esetleg augusztus 1-re kiadó.

Cimeket a kiadóba kérek.

ÜZLET

Rentábilis üzlethez társ kerestetik. Befektetés biztosítva. Havi 4000-5000 lei jövedelem. Ajánlatokat „50.000-tól 100 ezerig” jellegre a kiadóba. 2039

Ötven év óta üzemben levő sütőde azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2048

Circa 500.000.- lei tőkével finanszírozót keres iparvállalat. Ajánlatok „Magas rentabilitás” jellegre a kiadóba kéretnek. 2094

Italméréssel bíró román, keres üzletet nagyobbításához társat, előnyben szőlőbirtokos. 2072

Trafikhelyiség főútvonalon azonnal eladó. Cim a kiadóban. 2081

Vendéglőhelyiség, 20 éves üzlet, lakással, Strada Consistorului 50., azonnal kiadó. 2078

Fűszerüzlet berendezéssel kiadó. Cim a kiadóban. 2086

VÉTEL-ELADÁS

Takaréktűzhelyet két sütővel keresek azonnali megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Jégszekrény, egyajtós és Lumophon 4+1 lámpás rádiókészülék, jókarban olcsón eladó. Str. Nicu Filipescu 34., a ház tulajdonosánál. 2058

Kombinált szoba, modern, új, különösen szép, eladó. Grünfeld, Str. Barițiu 9. 2059

Olcsó butor, haláleset miatt eladó. Piata Luptei 19. Herman. 2070

60 drb. hajlított kis Thonet-szék féláron eladó. Cim a kiadóban. 2074

Belvárosi

teljesen jókarban levő emeletes ház 3 szobás összkomfortos és kétszobás lakásokkal 900 ezer. Főterre nyíló legforgalmasabb belvárosi utcában emeletes masszív ház portálos üzlethelyiségekkel, parkettás, fürdőszobás lakásokkal 1 millió 50 ezer. Nagy bérház 160 ezer jövedelemmel, 700 négyszögletes telekkel leszállított árban 1 millió 200 ezer. Belvárosi új bérház 2 és 3 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal. 120 ezer jövedelem, áron alul 1 millió 200 ezer. Üzletvezetésig táján teljesen jókarban levő bérház 12 fürdőszobás lakással 1 millió 200 ezer. Belvárosi főútvonalán emeletes ház kifogástalan állapotban, 10 összkomfortos lakásokkal, jobb üzlethelyiséggel, 12%-os jövedelemmel, 2 millió 500 ezer. Főútvonalon 6 szobás masszív magánház, kétezer négyszögletes kerttel és gyümölcsös, áron alul, 550 ezer. Belvárosi legszebb magánház 4 szobás összkomfortos lakással, 400 négyszögletes gyümölcsös, 600 ezer. Fehér Kereszt közelében emeletes új ház több 1, 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal 1 millió 650 ezer. Ugyanott emeletes új ház 2 és 3 szobás összkomfortos lakásokkal, 1 millió 50 ezer. Földes-palota közelében ötlakásos ház telekértékben 350 ezer. — Placnál hétlakásos ház, 48 ezer jövedelemmel, 375 ezer. — Ugyanott 10 bérleményes, magasföldszintes ház, 80 ezer jövedelemmel, 540 ezer. — Mărăsești-uccánál háromlakásos ház, mind fürdőszobával, 350 ezer. — Fentli házakon kívül bér-, magán-, üzletházak, villák százezertől tízmillió leies árakig eladók

H a á s z

Ingatlanforgalmi Irodája Arad Str. Eminescu 20-22.

1 drb. Romer-aktor
1 „ W. D. Hammay-aktor
1 „ Máv magánjáró 8 atm.
1 „ cséplőszekrény
1 „ Hoffherr & Schrantz 8-as kompl.
1 „ Lister fűrészgép
garantált javítottak eladó.
KAISER, Arad, Gen. Grigorescu 4.

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és külföldi szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recamié, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók, **Veszünk sürgősen**

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegek és teljes lakásberendezést.

Zálogköcsönöket közvetlenül a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogodulaját megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet, Fischer Elis-palota.

Egy portabil írógép sürgősen eladó.

KÜLÖNFÉLEK

ERIKA írógépszaküzlet és javítóműhely Arad, Strada Alexandri 5.

Telefon: 18-93. Fordításokat, másolásokat és sokszorosításokat vállalunk.

INGATLAN

Magánház (háromszoba, fürdőszoba stb.) eladó. Érdeklődni: Str. Dna Balasa 142a. 2108

HATSCHEK

Ingatlanforgalmi iroda Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

előnyös ajánlatai:

2,900 ezer: földterületes bérház, Primáriánál, 4 üzlet, 18 bérlemény, 330 ezer hozam. — 2,300 ezer: piactéri sarokház, 6 üzlet, 10 modern összkomfortos bérlemény, 210 ezer hozam. — 2 millió: Financiarához közel, földterületes bérház, 10 bérlemény, jó lakáselosztás, 10% hozam. — 1,800 ezer: Színháznál emeletes átjáróház, 200 ezer hozam. — 1,500 ezer: belv. emeletes bérház 4x4 sz. komfortos lakás. — 1,200 ezer: kettős telken épült emeletes bérház, jól jövedelmező kis lakásokkal, 190 ezer hozam. — 1,100 ezer: Metianu-u-nál alapincézett, nagy fronta épült bérház 8 üzlettel, közművek, 120 ezer hozam. — 900 ezer: muresparti új emeletes villa, 3, 2 s 1 szobás összkomfortos lakások, kert. — 700 ezer: Goldis-u-nál magasföldszintes 2x3 sz. előfürdő, cselédsz., parkettás, pince nagy fürdő, cselédszoba, parkettás, 1x2 sz. telj. lakás, kert, jó hozam. — 580 ezer: rendőrség mellett 2x3 sz. elő- fürdőszobás, pince, nagy kert. — 500 ezer: Catedrali-tér mellett 5-szobás családi ház, külön 3 sz. komplett lakás, pince. — 450 ezer: II. ker. főútcájában emeletes üzletes sarokház, 1x3, 2x2, 1x1 sz. lakások, 50 ezer hozam. — 400 ezer: belvárosi sarokház 2 üzlet, 3x2, 2x1 sz. telj. lakás, pince, közművek, 54 ezer hozam, igen kedv. fiz. felt. — 350 ezer: kat. gimn.-hoz közel 3 sz. előfürdő-sz., külön kis lakás, nagy kert. — 290 ezer: gradistei magasföldszintes 9 lakásos bérház, 30 ezer hozam. — 245 ezer: perneavai 3 sz. fürdősz., 1x2 sz. telj. lakás, 280 sz. kert, esslg. rollók. — 200 ezer: Főpórához közel modern bérházban 1,600.- jövedelmezőségű házfűrés (2 sz. fürdősz. parkett.). — 170 ezer: Dorobantilor-ban 3 lakásos 300 öl kert. — 160 ezer: belv. 3 lakásos, pince, közművek telekárban. — 145 ezer: 6. sz. járat mentén új 2 lakásos, esslg. rollók, kert. — 125 ezer: muraseli magasföldszintes 2 s 1 sz. telj. lakás, 350 öl kert. — Kölcson betáblázásra, Telkek, Földek, Szőlők. 2072

Legujabb jelentéseink:

Megkezdődött Milánóban Ciano és Ribbentrop tanácskozása

A „Ce Soir“ értesülése szerint Mussolini a közeljövőben újra Berlinbe utazik — Katonai szövetség a tengelyhatalmak között?

Milánó. Ciano gróf olasz külügyminiszter a reggeli órákban megérkezett Milánóba, ahol a hatóságok vezetői fogadták. Délután 11 órakor Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Münchenből jövet szintén Milánóba érkezett, ahol az ottani pályaúdváron Ciano gróf fogadta. A két államférfi találkozása igen szívélyes volt. Az ünnepségekre összejött nagy közönség a Führert és a Ducet éltette. A két külügyminiszter a Continental szállodához hajtatott, ahol megtartották az első megbeszélésüket, amely egészen rövid időtartamú volt. Déli 13 órakor a városházára mentek, ahol Ciano villásreggelit adott Ribbentrop tiszteletére. Délután a kormányzósági palotában folytatták a megbeszéléseket.

Milánó város különben a német—olasz megbeszélések alkalmából a két ország zászlódszé-
ben pompázik. Az olasz lapok vezető helyen tár-

gyalják az esemény fontosságát. A Messagero kiemeli, hogy ez a találkozás egy nappal Beck lengyel külügyminiszter beszéde után történik.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és Ciano gróf olasz külügyminiszter szombat délután megkezdték tanácskozásaikat. A két államférfi délután háromnegyed öt órakor kezdte meg megbeszéléseit.

A Ce Soir úgy tudja, hogy Mussolini miniszterelnök a közeljövőben Berlinbe utazik, hogy ott közvetlen tárgyalásokat folytasson Hitler kancellárral. A francia lapok Göring, Ribbentrop és Brauschitz tárgyalásait azzal magyarázzák, hogy a tengelyhatalmak széleskörű katonai szövetséget akarnak létrehozni. A francia lap híret mindenestre fenntartással kell fogadni.

Uj tengeri egyezményt kötött Anglia Törökországgal

Istanbul. (Rador.) Az Akham című lap ankarai távirat alapján közli, hogy Anglia és Törökország között a tárgyalások befejeződtek és olyan egyezmény jött létre, amely kölcsönösen biztosítja a Földközi-tenger keleti részének békéjét. A török külügyminiszter pénteken éjjel felvilágosítást nyújtott a néppárti képviselőknek az egyezmény részleteiről. A lap szerint a török kormány állandóan tájékoztatta Szovjetországot a tárgyalások menetéről.

Az erdélyi magyar egyházak vezetői eredményes tárgyalásokat folytatnak Bucurestiben

Bucurestiből jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Vásárhelyi János dr. református püspök, Varga Béla dr. unitárius püspök, Mikó Lőrinc dr. unitárius püspöki titkár, valamint Illyés Gyula és Laár Ferenc református egyházi tanácsosok napok óta Bucurestiben tartózkodnak, ahol fontos megbeszéléseket folytatnak a különböző egyházi és kulturális hatóságokkal. Az Aradi Közlöny bucurestii munkatársa beszélgetést folytatott Vásárhelyi János dr. református püspökkel, aki elmondta, hogy Zigre Nicolae dr. kultuszminiszterrel folytatott megbeszéléseket a bucurestii református egyház és a lelkészek államsegélyének kérdése ügyében. Vásárhelyi János dr. közölte, hogy

Zigre dr. kultuszminiszter ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy úgy a református, mint az unitárius lelkészek megkapják az évi államsegélyüket, de miután arra jelenleg nincs fedezet, azt póthitel útján intézik el. Kijelentette még a kultuszminiszter azt is, hogy minden lehető elkövet annak érdekében, hogy a magyar egyház-

zak sérelmei orvoslást nyerjenek.

Itt írjuk meg egyébként, hogy pénteken délelőtt

a Bucurestiben tartózkodó erdélyi püspökök újabb emlékiratot nyújtottak át a kultuszminiszternek.

Ezt az emlékiratot Márton Aron dr. erdélyi római katolikus püspökkel együtt fogalmazták meg, aki a hét elején Bucurestiben tartózkodott és abban az egyházak államsegélyének elosztására vonatkozó javaslatokat terjesztette elő. Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter közölte a püspökökkel, hogy a tervezetet eljuttatja a számfejtési osztályhoz részletes áttanulmányozás végett.

Szóba került még a felekezeti tanerők nyugdíjügye is.

Erre vonatkozólag a kultuszminiszter kijelentette, hogy ezt a kérdést a pénzügyminiszterium rendezi, azonban közölte, hogy a kérdés igazságos megoldást nyer, mert a kormányzat semmiféle különbséget nem ismer és nem tesz a román, vagy kisebb-ségi tanerők között.

Görögkeleti székesegyház céljaira átengedte Aradváros a megyeház kertjének egy részét

Még évekkel ezelőtt történt, hogy a vármegyei prefektúra az ugynevezett megyeházakert egy részét a város vezetőségének, illetve Aradvárosának ajándékozta azzal, hogy itt emeletes iskolaépületet kell a városnak létesítenie. Most az aradi görög keleti püspökség ennek az átengedési eljárásnak módosítását kérte, amennyiben azzal a kérelemmel fordult a városvezetőséghez, hogy a megyeház-kert városi tulajdonát képező részét bocsássák a püspökség rendelkezésére, ahol görögkeleti szé-

kesegyházat kívánna létesíteni. A kérelmet a város gazdasági ügyosztályához osztották ki véleményezés végett, majd ennek alapján döntött a városvezetőség. A határozat értelmében Aradváros a tulajdonát képező parkrészletből 2465 négyzetméternyi területet átengedett a görögkeleti püspökségnek azzal a kimondott rendeltetéssel, hogy itt székesegyházat építsenek. A város már le is mondott tulajdonjogáról, úgy hogy tulajdonképpen ez a terület már a görögkeleti püspökség tulajdonát képezi.

Pop C. Liviu Konopon

Az apai hajlékban pihen ki nagy külföldi utját Gafencu külügyminiszter aradmegyei kabinetfőnöke

Az országba visszatérő Gafencu külügyminiszterrel együtt érkezett meg Pop C. Liviu, a külügyminiszter kabinetfőnöke is. Pop C. Liviu, aki tudvalevőleg néhai Pop C. Stefan fia, Temesváron elvált a külügyminisztertől, Aradra jött és rövid itt tartózkodás után sógora, Birtolon Aurel, a Mezőgazdasági Kamara elnöke kíséretében Konopra folytatta utját. A külügyminiszter kabinetfőnöke hétfőn utazik Bucurestibe.

Mitita Constantinescu, a Nemzeti Bank kormányzója, Baleban

Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu pénzügyminiszter és a Nemzeti Bank kormányzója az erdélyi Rapiddal csütörtökön elutazott a fővárosból. A pénzügyminiszter irodafőnöke, Neculai Bălău társaságában részt vesz a Nemzetközi Fizetési Intézet Baleban tartandó rendes évi közgyűlésén.

M. Constantinescu pénzügyminiszter e alkalommal fontos megbeszéléseket folytat a nemzetközi pénzügyi világ több tekintélyes személyiségével. A megbeszélések tárgyát a román gazdasági élet fellendítésének kérdése az árucserreforgalom felélénkítése és a román nemzeti ipar fejlesztésének kérdései képezik.

Részt vesz ezenkívül Mitita Constantinescu pénzügyminiszter a Nemzetközi Fizetési Bank közgyűlésének előkészítési munkálataiban is.

Keresztül-repült Aradon

az angol kereskedelmi bizottság hét tagja

Szombaton, a késő délutáni órákban hatalmas utasszállító gépmadár tünt fel Arad felett. A repülőgép az aradi repülőtéren leszállt, hogy megfelelő mennyiségű üzemanyagot szereljen és a rendelkezésre álló idő alatt utasai részére elvégezzék a kötelező vám- és utlevélvizsgálatot, mivel a repülőgép utasai Anglia felé folytatták útjukat. Az aradi repülőtéren Barbulescu kapitány, a repülőtér parancsnoka, Luca Vladimir, a LARES aradi igazgatója és a rendőrségi szolgálat vezetője várta a gép utasait, akik annak az angol kereskedelmi bizottságnak voltak szakértő tagjai, amely napokon keresztül gazdasági tárgyalásokat folytatott Bucurestiben. A gazdasági tárgyalások befejezése után az angol nagyiparosokból álló bizottság hét tagja repülőgépen Aradon keresztül utazott haza Londonba, míg a bizottság vezetője, Sir Frederik Leith-Ross Bucurestiből a görög fővárosba utazott, ahol ugyancsak gazdasági tárgyalásokat folytat.

Legujabb sport!

A Davis-Cup legujabb bucuresti-i fordulói

Bucuresti. Szombaton folytatták Románia és Magyarország között a Davis Cup mérkőzéseket. Ma került lebonyolításra a pénteken félbeszakított Asboth—Caralulis férfi egyes mérkőzés, amelyet Asboth nyert meg 6:4 arányban, miután előzőleg Caralulis már 4:1 arányban vezetett a magyar versenyző ellen.

A férfi páros verseny lebonyolítása során a román Schmidt—Caralulis-pár legyőzte a magyar Dalos—Csikós párost. A verseny második napján a magyarok vezetnek 2:1 arányban.